

Europeiska unionens officiella tidning

ISSN 1725-2504

C 54 E

fyrtiosjunde årgången

2 mars 2004

Svensk utgåva

Meddelanden och upplysningar

Informationsnummer

Innehållsförteckning

Sida

I Meddelanden

Rådet

2004/C 54 E/01	Gemensam ståndpunkt (EG) nr 5/2004 av den 1 december 2003, antagen av rådet i enlighet med det i artikel 251 i Fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen angivna förfarandet, inför antagandet av Europaparlamentets och rådets beslut om antagande av ett gemenskapens handlingsprogram (2004–2008) för att förebygga och bekämpa våld mot barn, ungdomar och kvinnor och för att skydda våldsoffer och riskgrupper (Daphne II-programmet)	1
2004/C 54 E/02	Gemensam ståndpunkt (EG) nr 6/2004 av den 5 december 2003, antagen av rådet i enlighet med det i artikel 251 i Fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen angivna förfarandet, inför antagandet av Europaparlamentets och rådets direktiv om unionsmedborgares och deras familjemedlemmars rätt att fritt röra sig och uppehålla sig inom medlemsstaternas territorier, om ändring av förordning (EEG) nr 1612/68 och om upphävande av direktiven 64/221/EEG, 68/360/EEG, 72/194/EEG, 73/148/EEG, 75/34/EEG, 75/35/EEG, 90/364/EEG, 90/365/EEG och 93/96/EEG (!)	12
2004/C 54 E/03	Gemensam ståndpunkt (EG) nr 7/2004 av den 5 december 2003, antagen av rådet i enlighet med det i artikel 251 i Fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen angivna förfarandet, inför antagandet av Europaparlamentets och rådets förordning om förhandling om och genomförande av luftfartsavtal mellan medlemsstaterna och tredje länder	33
2004/C 54 E/04	Gemensam ståndpunkt (EG) nr 8/2004 av den 5 december 2003, antagen av rådet i enlighet med det i artikel 251 i Fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen angivna förfarandet, inför antagandet av Europaparlamentets och rådets förordning om försäkringskrav för lufttrafikföretag och luftfartygsoperatörer	40

SV

(!) Text av betydelse för EES

I

(Meddelanden)

RÅDET

GEMENSAM STÅNDPUNKT (EG) nr 5/2004

antagen av rådet den 1 december 2003

inför antagandet av Europaparlamentets och rådets beslut 2004/. . ./EG av den . . . om antagande av ett gemenskapens handlingsprogram (2004-2008) för att förebygga och bekämpa våld mot barn, ungdomar och kvinnor och för att skydda våldsoffer och riskgrupper (Daphne II-programmet)

(2004/C 54 E/01)

EUROPAPARLAMENTET OCH EUROPEISKA UNIONENS RÅD HAR
BESLUTAT FÖLJANDE

med beaktande av Fördraget om upprättandet av Europeiska
gemenskapen, särskilt artikel 152 i detta,

med beaktande av kommissionens förslag,

med beaktande av Europeiska ekonomiska och sociala kommit-
téns yttrande ⁽¹⁾,

med beaktande av Regionkommitténs yttrande ⁽²⁾,

i enlighet med förfarandet i artikel 251 i fördraget ⁽³⁾, och

av följande skäl:

- (1) Fysiskt, sexuellt och psykologiskt våld mot barn, ungdomar och kvinnor, inbegripet hot om sådana handlingar, tvång eller godtyckligt frihetsberövande, oavsett om det sker offentligt eller i den privata sfären, utgör en kränkning av deras rätt till liv, säkerhet, frihet, värdighet samt fysisk och emotionell integritet och ett allvarligt hot mot våldsoffrens fysiska och psykiska hälsa. Följdverkningarna av sådant våld är så utbredda inom gemenskapen att de utgör ett verkligt folkhälsoproblem och ett hinder mot att alla medborgare kan utöva sina medborgerliga rättigheter under trygga, fria och rättvisa former.

⁽¹⁾ EUT C 208, 3.9.2003, s. 52.

⁽²⁾ EUT C 256, 24.10.2003, s. 85.

⁽³⁾ Europaparlamentets yttrande av den 3 september 2003 (ännu ej offentliggjort i EUT), rådets gemensamma ståndpunkt av den 1 december 2003 och Europaparlamentets ståndpunkt av den . . . (ännu ej offentliggjord i EUT).

- (2) Det är viktigt och nödvändigt att erkänna de allvarliga följderna av våld, både på kort och lång sikt, för hälsa, psykisk och social utveckling och för lika möjligheter för de som berörs, för individer, familjer och samfund, samt de höga sociala och ekonomiska kostnader som våldet innebär för samhället som helhet.

- (3) Enligt Världshälsoorganisationens definition är hälsa ett tillstånd av totalt fysiskt, psykiskt och socialt välbefinnande och inte enbart avsaknad av sjukdom eller funktionshinder. I en resolution antagen vid den 49:e Världshälsosamlingen i Genève 1996 anges det att våld är ett allvarligt internationellt folkhälsoproblem. I en rapport (World report on violence and health), som lades fram av Världshälsoorganisationen i Bryssel den 3 oktober 2002, rekommenderar man att primära förebyggande åtgärder främjas, att åtgärderna till förmån för våldsoffer förstärks och att samarbetet och uppgiftsutbytet om våldsförebyggande åtgärder ökas.

- (4) Dessa principer har erkänts i ett stort antal konventioner, deklARATIONER och protokoll från de främsta internationella organisationerna och institutionerna, som FN, Internationella arbetsorganisationen, världskvinnokonferenserna och världskongressen om kommersiell sexuell exploatering av barn. Gemenskapen bör komplettera det viktiga arbete som bedrivs av internationella organisationer. Enligt artikel 3.1 p i fördraget skall gemenskapens verksamhet nämligen innefatta bidrag till att uppnå en hög hälsoskyddsnivå.

- (5) Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna ⁽⁴⁾ bekräftar bland annat rätten till värdighet, jämlikhet och solidaritet. Stadgan innehåller ett antal särskilda bestämmelser för att skydda och främja människors fysiska och mentala integritet, jämställdhet mellan kvinnor och män, barnets rättigheter och icke-diskriminering och för att förbjuda omänsklig eller förnedrande behandling, slaveri, tvångsarbete och barnarbete.

⁽⁴⁾ EGT C 364, 18.12.2000, s. 1.

- (6) Kommissionen har av Europaparlamentet uppmanats att utarbeta och genomföra åtgärdsprogram för att bekämpa våld av detta slag, bland annat i parlamentets resolutioner av den 19 maj 2000 om kommissionens meddelande till rådet och Europaparlamentet om vidare åtgärder i kampen mot kvinnohandel ⁽¹⁾ och av den 20 september 2001 om kvinnlig könsstympning ⁽²⁾.
- (7) Det program som inrättades genom Europaparlamentets och rådets beslut nr 293/2000/EG av den 24 januari 2000 om att anta ett program för gemenskapens insatser (Daphneprogrammet) (2000–2003) för förebyggande åtgärder i kampen mot våld mot barn, ungdomar och kvinnor ⁽³⁾ har bidragit till att öka medvetenheten inom Europeiska unionen och till att öka och befästa samarbetet mellan de organisationer i medlemsstaterna som verkar för att bekämpa våld.
- (8) Daphneprogrammet har fått ett överväldigande gensvar och det fyller uppenbarligen ett starkt behov bland ideella organisationer. De projekt som har fått bidrag har redan fått spridningseffekter för icke-statliga organisationer och institutioners verksamhet i Europa. Programmet har redan bidragit väsentligt till utformningen av en EU-politik för att bekämpa våld, människohandel, sexuella övergrepp och pornografi, med verkningar långt utanför Europeiska unionens gränser; detta framgår av rapporten om översynen efter halva tiden av Daphneprogrammet.
- (9) Europaparlamentet framhöll i sin resolution av den 4 september 2002 om översynen efter halva tiden av Daphneprogrammet (2000–2003) ⁽⁴⁾ att Daphneprogrammet fyller ett viktigt behov av effektiva strategier för kampen mot våldet och att det måste fortsätta efter 2003 samt uppmanade kommissionen att lägga fram ett förslag till nytt handlingsprogram som bygger på de erfarenheter som gjorts sedan 1997 tillsammans med förslag om lämplig finansiering.
- (10) Det är önskvärt att se till att de projekt som fått bidrag via Daphneprogrammet kan fortsätta, att ta till vara de erfarenheter som har gjorts och att ge möjlighet att främja ett mervärde på europeisk nivå som bygger på dessa erfarenheter, varför det är nödvändigt att inrätta en andra fas för programmet (nedan kallat "Daphne II-programmet").
- (11) Gemenskapen kan tillföra ett mervärde till de av medlemsstaternas insatser som företrädesvis skall göras av medlemsstaterna för att förebygga våld, inbegripet övergrepp och sexuell exploatering av barn, ungdomar och kvinnor, och för att skydda våldsoffer och riskgrupper genom att sprida och utbyta information och erfarenheter, främja nyskapande lösningar, gemensamt fastställa prioriteringar, vid behov utveckla nätverk, välja ut projekt för hela gemenskapen samt genom att motivera och mobilisera alla inblandade. Dessa insatser bör även omfatta barn och kvinnor som har förts till medlemsstaterna genom människohandel. Gemenskapen kan också identifiera och stimulera goda rutiner.
- (12) Daphne II-programmet kan tillföra ett mervärde genom att identifiera och stimulera goda rutiner, genom att uppmuntra nyskapande och genom utbyte av användbara erfarenheter när det gäller insatser som genomförs i medlemsstaterna, däribland utbyte av information om olika lagstiftningsåtgärder, påföljder och om de resultat som har uppnåtts. För att målen för detta program skall uppnås och tillgängliga resurser användas så effektivt som möjligt, måste de områden inom vilka insatser skall göras väljas med stor omsorg; detta bör göras genom att man väljer ut de projekt som ger ett större gemenskapsmervärde och som är inriktade på att pröva och sprida nyskapande idéer i syfte att förebygga och bekämpa våld, inom ramen för en sektorsöverskridande strategi.
- (13) Eftersom målen för den föreslagna åtgärden, nämligen att förebygga och bekämpa alla former av våld mot barn, ungdomar och kvinnor, inte i tillräcklig utsträckning kan uppnås av medlemsstaterna och de därför, på grund av behovet av en samordnad och sektorsöverskridande angreppsmetod som främjar inrättande av gränsöverskridande ramverk för utbildning, information, undersökningar och utbyte av goda rutiner samt urval av gemenskapstäckande projekt bättre kan uppnås på gemenskapsnivå, får gemenskapen vidta åtgärder i enlighet med subsidiaritetsprincipen i artikel 5 i fördraget. I enlighet med proportionalitetsprincipen i samma artikel går detta beslut inte utöver vad som är nödvändigt för att uppnå dessa mål.
- (14) Daphne II-programmet bör vara i fem år, så att det finns tillräcklig tid för att genomföra de insatser som behövs för att uppnå de fastställda målen och för att samla in erfarenheter och omsätta dem i goda rutiner i Europeiska unionen.
- (15) De åtgärder som är nödvändiga för att genomföra detta beslut bör antas i enlighet med rådets beslut 1999/468/EG av den 28 juni 1999 om de förfaranden som skall tillämpas vid utövandet av kommissionens genomförandebefogenheter ⁽⁵⁾.

(1) EGT C 59, 23.2.2001, s. 307.

(2) EGT C 77 E, 28.3.2002, s. 126.

(3) EGT L 34, 9.2.2000, s. 1.

(4) EUT C 272 E, 13.11.2003, s. 390.

(5) EGT L 184, 17.7.1999, s. 23.

(16) I detta beslut fastställs, för hela den tid som programmet pågår, en finansieringsram som under det årliga budgetförfarandet utgör den särskilda referensen enligt punkt 33 i det interinstitutionella avtalet av den 6 maj 1999 mellan Europaparlamentet, rådet och kommissionen om budgetdisciplin och förbättring av budgetförfarandet⁽¹⁾.

HÄRIGENOM FÖRESKRIVS FÖLJANDE.

Artikel 1

Ämne och tillämpningsområde

Den andra fasen av Daphneprogrammet för att förebygga och bekämpa alla former av våld mot barn, ungdomar och kvinnor och för att skydda våldsoffer och riskgrupper (nedan kallat "Daphne II-programmet") inrättas härmed för perioden 1 januari 2004–31 december 2008. Det kan förlängas.

I Daphne II-programmet avses med barn: unga människor upp till 18 års ålder, i överensstämmelse med internationella instrument om barnets rättigheter.

Projekt med insatser som riktar sig till exempelvis tonåringar (i åldern 13–9 år) eller unga människor i åldern 12 till 25 år skall emellertid anses vara riktade till gruppen ungdomar.

Artikel 2

Programmets mål

1. Daphne II-programmet skall bidra till det allmänna målet att ge medborgarna en hög skyddsnivå mot våld, inbegripet skydd av deras fysiska och psykiska hälsa.

Syftet med detta program skall vara att förebygga och bekämpa alla former av våld, som sker offentligt eller i den privata sfären, mot barn, ungdomar och kvinnor, genom förebyggande åtgärder och genom stöd till våldsoffer och riskgrupper, inklusive för att hindra att de utsätts för våld i framtiden. Det syftar även till att stödja och uppmuntra icke-statliga organisationer och andra organisationer som är verksamma inom detta område. Detta program skall även vara inriktat på frågan om förövarna och deras behov av behandling, i syfte att ta itu med detta problem.

2. De insatser som skall genomföras enligt Daphne II-programmet och som framgår av bilagan syftar till följande:

a) Att främja gränsöverskridande insatser

⁽¹⁾ EGT C 172, 18.6.1999, s. 1. Avtalet ändrat genom Europaparlamentets och rådets beslut 2003/429/EG (EUT L 147, 14.6.2003 s. 25).

i) för att upprätta sektorsöverskridande nätverk, i synnerhet till stöd för våldsoffer och riskgrupper,

ii) för att vidga kunskapsbasen, för informationsutbyte och identifiering och spridning av kunskap om goda rutiner, bland annat genom utbildning, studiebesök och personalutbyte,

iii) för att öka medvetenheten, om våldet såsom företeelse, hos bestämda grupper, till exempel särskilda yrkesgrupper, ansvariga myndigheter och vissa delar av allmänheten i syfte dels att förbättra kunskaperna om och främja en nolltoleransattityd mot våld, dels att uppmuntra till stöd för våldsoffer och anmälan av våldsbrott till behöriga myndigheter, och

iv) för att undersöka våldsrelaterade företeelser och möjliga förebyggande metoder samt att utvärdera och åtgärda orsakerna till våld på alla samhällsnivåer.

b) Att genomföra kompletterande insatser på kommissionens initiativ, till exempel undersökningar, utformning av mätinstrument, uppgiftsinsamling, statistik uppdelad på kön och ålder, seminarier och expertmöten eller annan verksamhet som förstärker programmets kunskapsbas och som bidrar till att sprida erfarenheterna från detta program.

Artikel 3

Tillträde till programmet

1. Daphne II-programmet skall vara öppet för deltagande av offentliga eller privata organisationer och institutioner (lokala myndigheter på behörig nivå, universitetsinstitutioner och forskningscentrum) som arbetar med att förebygga och bekämpa våld mot barn, ungdomar och kvinnor eller med skydd mot sådant våld eller med stöd till våldsoffer eller med att genomföra riktade åtgärder för att främja ett avståndstagande från sådant våld och en attityd- och beteendeförändring gentemot sårbara grupper och våldsoffer.

2. Detta program skall även vara öppet för deltagande av

a) anslutningsstater som undertecknade anslutningsfördraget den 16 april 2003,

b) Efta/EES-länderna i enlighet med villkoren i EES-avtalet,

c) Rumänien och Bulgarien, varvid villkoren för deltagande skall fastställas i enlighet med respektive Europaavtal, tilläggsprotokollen till dessa avtal och respektive associeringsråds beslut,

d) Turkiet, varvid villkoren för deltagande skall fastställas i enlighet med ramavtalet mellan Europeiska gemenskapen och Republiken Turkiet om fastställande av de allmänna principerna för Republiken Turkiets deltagande i gemenskapens program ⁽¹⁾.

3. Endast projekt som omfattar minst två medlemsstater, varar högst två år och är inriktade mot de mål som anges i artikel 2 kan få bidrag från detta program.

Artikel 4

Insatser enligt programmet

Daphne II-programmet skall innefatta följande insatser:

- a) Identifiering och utbyte av goda rutiner och arbetserfarenheter, i synnerhet för att genomföra förebyggande åtgärder och stöd till våldsoffer.
- b) Kartläggning, undersökningar och forskning.
- c) Fältarbete med deltagande av insatsernas mottagare, särskilt barn och ungdomar, under alla stadier av projektets utformning, genomförande och utvärdering.
- d) Upprättande av permanenta sektorsöverskridande nätverk.
- e) Utbildning och utformning av utbildningspaket.
- f) Utveckling och genomförande av behandlingsprogram och stöd för våldsoffer och riskgrupper, inbegripet barn och ungdomar som blir vittnen till våld i hemmet.
- g) Utveckling och genomförande av behandlingsprogram för förövare, samtidigt som säkerheten för våldsoffer och barn tryggas.
- h) Utveckling och genomförande av medvetenhetshöjande insatser riktade till en särskild publik; utformning av kompletterande material eller anpassning och användning av befintligt material i andra geografiska områden eller för andra målgrupper.
- i) Spridning av resultaten från de två Daphneprogrammen bl.a. genom att resultaten anpassas och överförs till och används av andra mottagare eller i andra geografiska områden.
- j) Identifiering och förbättring av insatser som bidrar till positiv behandling av personer som lätt kan bli offer för våld,

nämligen till en metod som främjar respekt för dem och gynnar deras välbefinnande och självförverkligande.

Artikel 5

Finansiering

1. Finansieringsramen för genomförandet av Daphne II-programmet under perioden 1 januari 2004–31 december 2008 skall vara 50 miljoner euro, av vilka 29 miljoner euro är avsedda för perioden till och med den 31 december 2006.

För perioden efter den 31 december 2006, skall beloppet anses bekräftat om det för denna fas är förenligt med den budgetplan som gäller för den period som inleds 2007.

2. De årliga anslagen skall godkännas av budgetmyndigheten inom ramen för budgetplanen.

3. Beslut om finansiering skall följas av bidragsavtal mellan kommissionen och bidragsmottagarna.

4. Det ekonomiska bidraget från gemenskapens budget får inte överstiga 80 procent av den sammanlagda kostnaden för projektet.

De kompletterande insatser som avses i artikel 2.2 b får emellertid finansieras upp till 100 procent, dock med högst 15 procent av det totala årliga anslaget för detta program.

Artikel 6

Genomförandet av programmet

1. Kommissionen skall vara ansvarig för förvaltningen och genomförandet av Daphne II-programmet och skall se till att resultat och produkter som finansieras genom detta program finns att tillgå gratis och i elektronisk form.

2. Kommissionen skall vid genomförandet av detta program säkerställa en jämn fördelning mellan de tre målgrupperna barn, ungdomar och kvinnor.

3. De åtgärder som är nödvändiga för att genomföra detta beslut när det gäller det årliga arbetsprogrammet skall antas i enlighet med förvaltningsförfarandet i artikel 7.2.

4. De åtgärder som är nödvändiga för att genomföra detta beslut när det gäller alla andra frågor skall antas i enlighet med det rådgivande förfarandet i artikel 7.3.

⁽¹⁾ EGT L 61, 2.3.2002, s. 29.

*Artikel 7***Kommitté**

1. Kommissionen skall biträdas av en kommitté.
2. När det hänvisas till denna punkt skall artiklarna 4 och 7 i beslut 1999/468/EG tillämpas, med beaktande av bestämmelserna i artikel 8 i det beslutet.

Den tid som avses i artikel 4.3 i beslut 1999/468/EG skall vara två månader.
3. När det hänvisas till denna punkt skall artiklarna 3 och 7 i beslut 1999/468/EG tillämpas, med beaktande av bestämmelserna i artikel 8 i det beslutet.
4. Kommittén skall själv anta sin arbetsordning.

*Artikel 8***Övervakning och utvärdering**

1. Kommissionen skall vidta de åtgärder som är nödvändiga för att säkerställa övervakning och fortlöpande utvärdering av Daphne II-programmet med beaktande av de allmänna och särskilda mål som anges i artikel 2 och av de särskilda mål som anges i bilagan.
2. Kommissionen skall senast den 1 juni 2006 överlämna en utvärderingsrapport till Europaparlamentet och rådet med en bedömning av hur relevant, ändamålsenligt, långsiktigt, praktiskt genomförbart och effektivt Daphne II-programmet har varit. Rapporten skall innehålla en förhandsutvärdering som underlag för eventuella kommande insatser. Samtidigt som det preliminära budgetförslaget för 2007 läggs fram skall kommissionen dessutom till budgetmyndigheten överlämna re-

sultatet av den kvalitativa och kvantitativa utvärderingen av prestandan i förhållande till den årliga genomförandeplanen.

I samband med 2007 års budgetförfarande skall kommissionen senast den 1 juni 2006 rapportera om huruvida beloppet för 2007–2008 överensstämmer med den nya budgetplanen. Kommissionen skall i tillämpliga fall vidta nödvändiga åtgärder inom ramen för 2007–2008 års budgetförfaranden för att se till att de årliga anslagen överensstämmer med den nya budgetplanen.

3. Kommissionen skall överlämna en slutrapport till Europaparlamentet och rådet när hela Daphne II-programmet har genomförts. Denna rapport skall bland annat omfatta information om det arbete som utförts i samband med de insatser som anges i punkt II c i bilagan, som en grund vid utvärderingen av behovet av ytterligare politiska insatser.

4. Kommissionen skall även sända de rapporter som avses i punkterna 2 och 3 till Europeiska ekonomiska och sociala kommittén och Regionkommittén.

*Artikel 9***Ikraftträdande**

Detta beslut träder i kraft samma dag som det offentliggörs i *Europeiska unionens officiella tidning*.

...

På Europaparlamentets vägnar
Ordförande

På rådets vägnar
Ordförande

BILAGA

Särskilda mål och insatser**I. GRÄNSÖVERSKRIDANDE INSATSER:****1. IDENTIFIERING OCH UTBYTE AV GODA RUTINER OCH ARBETSERFARENHETER**

Mål: stödja och uppmuntra utbyte, anpassning och användning av goda rutiner för tillämpning i andra sammanhang eller geografiska områden.

Stödja och främja utbyte av goda rutiner på gemenskapsnivå när det gäller skydd av och stöd till barn, ungdomar och kvinnor – våldsoffer eller riskgrupper – med särskild inriktning på följande områden:

- a) Förebyggande (allmänt eller inriktat på särskilda grupper).
- b) Skydd av och stöd till våldsoffren (psykologisk, medicinsk och rättslig hjälp, socialt bistånd, stöd i skolan, tillhandahållande av boendemöjligheter, hjälp att flytta och skydd, utbildning och återintegrering i det sociala livet och arbetslivet).
- c) Förfaranden för att tillvarata intressena för barn, särskilt barn som är offer för prostitution, för ungdomar och för kvinnor som blivit offer för våld.
- d) Mätning av vad olika våldsformer verkligen innebär för våldsoffren och samhället i Europa, i syfte att få fram lämpliga motåtgärder.

2. KARTLÄGGNING, UNDERSÖKNINGAR OCH FORSKNING

Mål: undersöka fenomen som är kopplade till våld.

Stödja forskningsverksamhet, undersökningar grundade på kön och ålder och kartläggning rörande våld, bland annat för att

- a) utforska och bedöma olika orsaker, omständigheter och mekanismer bakom uppkomsten och ökningen av våld, inbegripet tvång som förmår personer att begå handlingar som tiggeri och stöld,
- b) analysera och jämföra befintliga modeller för förebyggande och skydd,
- c) utveckla praxis för förebyggande och skydd,
- d) bedöma följderna av våldet, också vad gäller hälsa, för såväl våldsoffren som samhället i stort, inklusive de ekonomiska kostnaderna,
- e) undersöka möjligheten att skapa filter så att barnpornografi inte kan föras vidare via Internet,
- f) genomföra undersökningar av barn som är offer för prostitution, för att bidra till att förebygga denna företeelse genom bättre kännedom om riskfaktorerna.

3. FÅLTARBETE MED DELTAGANDE AV INSATSERNAS MOTTAGARE

Mål: aktivt genomföra testade metoder för förebyggande av och skydd mot våld.

Främja genomförande av sådana metoder, utbildningsmoduler och hjälpinsatser (psykologisk, medicinsk och rättslig hjälp, socialt bistånd, stöd i skolan samt hjälp till återintegrering) i vilka mottagarna deltar direkt.

4. UPPRÄTTANDE AV PERMANENTA SEKTORSÖVERSKRIDANDE NÄTVERK

Mål: stödja och främja både icke-statliga och andra organisationer, inklusive lokala myndigheter (på behörig nivå), vilka är verksamma i kampen mot våld och uppmuntra dem att arbeta tillsammans.

Stödja inrättande och förstärkning av sektorsöverskridande nätverk och uppmuntra och stödja samarbete mellan icke-statliga organisationer och andra organisationer och myndigheter, i syfte att höja kunskapsnivån, öka förståelsen för varandras roller och tillhandahålla allsidigt sektorsöverskridande stöd till våldsoffer och personer som tillhör riskgrupper.

Nätverkens verksamhet kommer i synnerhet att avse problemen med våld, med inriktning på att

- a) skapa en gemensam ram för analys av våld, inklusive definitionen av olika typer av våld och våldets orsaker och konsekvenser, samt för genomförande av lämpliga sektorsöverskridande motåtgärder,
- b) bedöma typ och effektivitet när det gäller åtgärder och praxis för förebyggande och upptäckt av våld och för stöd till våldsoffer, särskilt för att se till att de aldrig utsätts för våld på nytt,
- c) främja verksamhet för att komma till rätta med detta problem, både på internationell och nationell nivå.

5. UTBILDNING OCH UTFORMNING AV UTBILDNINGSPAKET

Mål: utveckla utbildningspaket om förebyggande av våld och om positiv behandling.

Utforma och pröva utbildningspaket om och insatser för förebyggande av våld mot barn, ungdomar och kvinnor och om positiv behandling samt konflikthantering; dessa skall vara avsedda att användas i skolor och institutioner för vuxenutbildning samt i föreningar, företag, offentliga institutioner och icke-statliga organisationer.

6. UTVECKLING OCH GENOMFÖRANDE AV BEHANDLINGSPROGRAM

Mål: utveckla och genomföra behandlingsprogram för våldsoffer och personer i riskzonen, inbegripet barn och ungdomar som blir vittnen till våld i hemmet, samt program för behandling av förövarna, i syfte att förebygga våld.

Finna möjliga orsaker, omständigheter och mekanismer bakom våldets uppkomst och ökning, inklusive personliga egenskaper och drivkrafter hos våldsutövare och personer som exploaterar kommersiellt motiverat våld, som sexuell eller icke-sexuell exploatering.

Utveckla, pröva och genomföra behandlingsprogram på grundval av resultaten från ovan nämnda undersökningar.

7. MEDVETENHETSHÖJANDE INSATSER RIKTADE TILL EN SÄRSKILD PUBLIK

Mål: öka den allmänna medvetenheten och kunskapen om våld och av hur våld mot barn, ungdomar och kvinnor kan förebyggas, i syfte att främja nolltolerans mot våld, tillhandahållande av stöd till våldsoffer och riskgrupper samt rapportering av våldsbrott.

Bland annat följande typer av insatser kan berättiga till stöd:

- a) Utveckling och genomförande av informationsverksamhet och insatser för att öka den allmänna medvetenheten hos barn, ungdomar och kvinnor, särskilt om potentiella risker för våld och sätt att undvika dessa risker. Andra grupper som åtgärderna kunde rikta sig till är särskilda yrkesgrupper som lärare, läkare, ungdomsarbetare, socialarbetare, advokater, polismyndigheter och medier.
- b) Utarbetande av gemenskapstäckande informationskällor i syfte att bistå icke-statliga organisationer och myndigheter genom att upplysa dem om var de kan finna offentlig information om våld, om sätt att förebygga våld och om rehabilitering av våldsoffer. Det kan gälla information som sammanställs av statliga, icke-statliga, akademiska och andra källor. Härigenom bör informationen kunna integreras i alla relevanta informationssystem.
- c) Främjande av införande av åtgärder och särskilda tjänster för att öka rapporteringen till myndigheter av våld mot kvinnor, barn och ungdomar och av olika former av handel med barn, ungdomar och kvinnor som syftar till sexuell eller icke-sexuell exploatering.
- d) Främjande av informationskampanjer i massmedierna inriktade på att fördöma våld och bistå våldsoffren med psykologiskt, moraliskt och praktiskt stöd.

Utförning av informationsmaterial för att komplettera det material som redan finns, eller för att anpassa det så att det kan användas i andra geografiska områden eller för andra målgrupper, kommer att uppmuntras.

II. KOMPLETTERANDE INSATSER

För att säkra att alla programmets områden täcks in fullständigt, också när det inte finns några förslag (eller lämpliga förslag) för ett visst område, kommer kommissionen att öka sina egna insatser för att fylla ut eventuella luckor.

Följaktligen kommer kompletterande insatser på kommissionens initiativ att finansieras genom programmet, bland annat när det gäller att

- a) möjliggöra utarbetandet av våldsindikatorer, för att kunna mäta effekterna av politik och projekt. Detta måste baseras på befintliga erfarenheter av alla former av våld mot barn, ungdomar och kvinnor,
- b) införa en metod för regelbunden och permanent insamling av uppgifter, företrädesvis med bistånd av Eurostat, för att mer exakt kunna bedöma förekomsten av våld i unionen,
- c) dra politiska slutsatser, överallt där detta är möjligt, av resultaten från finansierade projekt, i syfte att föreslå gemensamma strategier på gemenskapsnivå mot våldet och förstärka rättstillämpningen,
- d) analysera och utvärdera finansierade projekt i syfte att förbereda ett europeiskt år mot våld,
- e) sprida goda rutiner från finansierade projekt vidare på europeisk nivå; detta kan uppnås bland annat genom att
 - i) utarbeta och sprida skriftligt material, cd-rom och videofilmer; upprättande av webbplatser; främjande av kampanjer och reklamslag,
 - ii) delta i eller organisera utbyte av erfaren personal mellan olika organisationer för att bistå vid genomförandet av nya lösningar eller arbetsmetoder som har visat sig effektiva på annat håll,
 - iii) göra det möjligt för enskilda icke-statliga organisationer att använda, anpassa eller överföra resultat som erhållits inom ramen för de två Daphneprogrammen, till något annat område av unionen eller en annan kategori av stödmottagare,
 - iv) samarbeta så nära som möjligt med massmedier,
- f) anordna seminarier för alla intressenter som är inblandade i finansierade projekt, i syfte att förbättra förvaltningen och förmågan att samarbeta i nätverk och att främja utbytet av information,
- g) genomföra studier och anordna expertmöten och seminarier i direkt samband med genomförandet av den insats där detta ingår.

Dessutom kan kommissionen i samband med genomförandet av programmet komma att vända sig till organisationer för tekniskt stöd, varvid finansieringen kommer att erhållas inom den samlade finansiella ramen, samt, på samma villkor, till experter.

RÅDETS MOTIVERING

I. INLEDNING

1. Den 5 februari 2003 förelade kommissionen rådet ett förslag till en andra fas av Daphne-programmet (2004–2008) på grundval av artikel 152 i EG-fördraget.
2. Europaparlamentet yttrade sig vid första behandlingen den 2 september 2003.
3. Ekonomiska och sociala kommittén yttrade sig den 15 april 2003.
4. Regionkommittén yttrade sig den 2–3 juli 2003.
5. Kommissionen lade fram ett ändrat förslag den 16 oktober 2003.
6. Den 20 oktober 2003 nådde rådet enhälligt en politisk överenskommelse om ett utkast till gemensam ståndpunkt.
7. Den 1 december 2003 antog rådet sin gemensamma ståndpunkt i enlighet med artikel 251 i fördraget.

II. MÅLSÄTTNING

Avsikten med förslaget är att säkerställa en förlängning av Daphne-programmet, vilket upphör den 31 december 2003. Det nya förslagens struktur och tillämpningsområde liknar Daphne I-programmets, men det bygger på erfarenheterna från genomförandet av det ursprungliga programmet och en höjning av budgeten föreskrivs så att antalet projekt skall kunna utökas. Man bör notera att, trots att kommissionen i sitt förslag föreskrev en finansieringsram på 41 miljoner euro, godkände den i sitt ändrade förslag på Europaparlamentets begäran ett belopp på 50 miljoner euro för att beakta utvidgningen till 25 medlemsstater.

III. ANALYS AV DEN GEMENSAMMA STÅNDPUNKTEN

1. *Allmänna synpunkter*

Vid antagandet av sin gemensamma ståndpunkt gav rådet sitt enhälliga stöd till en fortsättning på Daphne-programmet med en andra fas från 2004 till slutet av 2008, vilket enligt rådets åsikt kommer att bidra till den allmänna målsättningen att erbjuda medborgarna en hög skyddsnivå mot våld, däribland även skydd för deras fysiska och psykiska hälsa. Programmet har allmänt setts som ett användbart verktyg vid bekämpningen av våld mot barn, ungdomar och kvinnor, samtidigt som det bidrar till att skydda våldsoffer och särskilda riskgrupper från våld.

Rådet har godkänt de viktigaste målsättningarna i såväl kommissionens förslag som i Europaparlamentets ändringar, inklusive den ökning av budgeten till 50 miljoner euro som Europaparlamentet har begärt.

2. *Europaparlamentets ändringar*

Europaparlamentet antog 40 ändringar vid första behandlingen.

2.1 *Europaparlamentets ändringar som kommissionen inte har godtagit*

I sitt ändrade förslag godtog kommissionen inte 14 av parlamentets ändringar, nämligen 2, 4, 11, 12, 14, 16, 19, 20, 21, 27, 34, 35, 39 och 40.

Av samma skäl som kommissionen godkände rådet inte dessa ändringar enligt följande:

- Ändringarna 2, 4, 19 och 27 som pekar ut särskilda kategorier av mottagare/våldsoffer, till exempel flickor, unga kvinnor eller gatubarn, strider mot programmets grundsyn som är att hålla en neutral attityd när det gäller kategorier.
- Ändringarna 20 och 35 överensstämmer inte med de nu gällande antagna kommittéförfarandena i Europaparlamentets och rådets beslut 1999/468/EG (EGT C 38, 6.2.2001).
- Ändringarna 11, 12, 21, 34 och 39 vidgar programmets tillämpnings- eller ansvarsområde i så hög grad att dess genomslagskraft försvagas, vilket medför den ytterligare risken att de tilldelade mänskliga och ekonomiska resurserna kan visa sig otillräckliga.
- Ändringarna 14, 16 och 40 är antingen inte relevanta för innehållet i programmet eller upprepar andra bestämmelser.

2.2 Kommissionen har godtagit följande av Europaparlamentets ändringar

Kommissionen godtog helt 19 av parlamentets ändringar, nämligen 1, 3, 5, 6, 8, 9, 13, 18, 22, 24, 25, 26, 28, 29, 31, 32, 36, 37 och 38.

Rådet godkände också alla dessa ändringar, men ändrade lydelsen på ändringarna 18 och 22 (artikel 5 respektive artikel 8) för att klargöra situationen när det gäller den nya budgetplanen från 2007. Med hänsyn till programmets betydelse för våldsbekämpningen och för att få till stånd ett snabbt antagande av beslutet godkände rådet den ökning av budgeten till 50 miljoner euro som Europaparlamentet har begärt och kommissionen godtagit. Dessutom fastställde rådet i artikel 5.1 i sin gemensamma ståndpunkt att 29 miljoner euro av den totala budgeten på 50 miljoner euro avser perioden fram till den 31 december 2006.

Kommissionen godtog också sju andra ändringar, antingen delvis eller till innehållet, nämligen 7, 10, 15, 17, 23, 30 och 33.

Rådet godkände sex av dessa ändringar efter kommissionens omformulering. När det gäller ändring 17 har rådet införlivat innehållet i den med artikel 6.1 om genomförande i stället för att ta med det i artikel 4, eftersom rådet ansåg att kommissionen bör ha ansvaret för att alla resultat och produkter som finansieras genom detta program finns att tillgå gratis och i elektronisk form.

3. Andra ändringar som rådet gjort i kommissionens ändrade förslag

Förutom ett antal redaktionella ändringar för att förtydliga texten gjorde rådet följande större ändringar i kommissionens ändrade förslag:

- **Titel:** Ändring av programmets titel så att den omfattar såväl begreppet våldsbekämpning som våldsförebyggande ("*gemenskapens handlingsprogram (2004–2008) för att förebygga och bekämpa våld mot barn, ungdomar och kvinnor*"). Detta begrepp har i förekommande fall införlivats i hela texten.
- **Artiklarna 2.1 och 4 g:** Utvidgning av programmets mål och verksamhet till att omfatta frågan om förövarna och deras behov av behandling samtidigt som våldsoffrens och barnens säkerhet tryggas.
- **Artikel 3.2:** Anpassning av lydelsen om deltagande i programmet för att beakta anslutningsfördraget av den 16 april 2003.
- **Artikel 4 f:** Tillägg av en hänvisning till att ge stöd till barn och ungdomar som blir vittne till våld i hemmet.

- **Artikel 4 j och bilagan punkt I.5:** Tillägg av verksamhet som bidrar till en positiv behandling av personer som lätt kan bli offer för våld
- **Artikel 6:** Strykning av punkt 3 i kommissionens ursprungliga förslag enligt vilken en del av den årliga budgeten reserverades för storskaliga projekt, eftersom detta ansågs gå ut över de mindre icke-statliga organisationerna.
- **Artiklarna 6.3, 6.4 och 7:** Återgång till förfarandet med en gemensam kommitté (förvaltande/rådgivande) som för Daphne I-programmet, eftersom detta ansågs ha fungerat bra vid genomförandet av det ursprungliga programmet.
- **Bilagan punkterna I.1 c och I.2 f:** I samband med tillvaratagande av barns intressen, tillägg av en hänvisning till skydd särskilt för sådana barn som är offer för prostitution samt en hänvisning till att företa undersökningar på detta område för att förhindra detta fenomen.
- **Bilagan punkt I.7 a:** Införande av "ungdomsarbetare" i förteckningen över särskilda yrken som skulle kunna bli föremål för information och medvetenhetshöjande insatser.

IV. SLUTSATS

Eftersom rådet kunde godkänna nästan alla de av Europaparlamentets ändringar som kommissionen hade tagit med i sitt ändrade förslag, anser rådet att texten till den gemensamma ståndpunkten motsvarar de grundläggande målen i kommissionens förslag och de som Europaparlamentet avsåg när det lade fram sina ändringar.

Rådet skulle också vilja påpeka att de övriga ändringar som det har gjort i kommissionens ändrade förslag avser att förbättra programmets övergripande karaktär och på ett mer fullständigt sätt behandla de problem som de ställs inför som genomför verksamhet och projekt för att förebygga och bekämpa våld mot barn, ungdomar och kvinnor samt skydda våldsoffer och riskgrupper.

GEMENSAM STÅNDPUNKT (EG) nr 6/2004

antagen av rådet den 5 december 2003

inför antagandet av Europaparlamentets och rådets direktiv 2004/.../EG av den ... om unionsmedborgares och deras familjemedlemmars rätt att fritt röra sig och uppehålla sig inom medlemsstaternas territorier och om ändring av förordning (EEG) nr 1612/68 och om upphävande av direktiven 64/221/EEG, 68/360/EEG, 72/194/EEG, 73/148/EEG, 75/34/EEG, 75/35/EEG, 90/364/EEG, 90/365/EEG och 93/96/EEG

(2004/C 54 E/02)

(Text av betydelse för EES)

EUROPAPARLAMENTET OCH EUROPEISKA UNIONENS RÅD HAR
ANTAGIT DETTA DIREKTIV

med beaktande av Fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen, särskilt artiklarna 12, 18, 40, 44 och 52 i detta,

med beaktande av kommissionens förslag ⁽¹⁾,

med beaktande av Europeiska ekonomiska och sociala kommitténs yttrande ⁽²⁾,

med beaktande av Regionkommitténs yttrande ⁽³⁾,

i enlighet med förfarandet i artikel 251 i fördraget ⁽⁴⁾, och

av följande skäl:

- (1) Unionsmedborgarskapet ger varje unionsmedborgare en primär, individuell rätt att fritt röra sig och uppehålla sig inom medlemsstaternas territorium, med förbehåll för de begränsningar och villkor som fastställs i fördraget och genom de åtgärder som antas för att genomföra detta.
- (2) Fri rörlighet för personer är en av de grundläggande friheterna på den inre marknaden, som omfattar ett område utan inre gränser, där denna frihet säkerställs i enlighet med bestämmelserna i fördraget.
- (3) Unionsmedborgarskap bör vara grundläggande status för medborgarna i medlemsstaterna när de utövar sin rätt att fritt röra sig och uppehålla sig. Det är därför nödvändigt att kodifiera och se över existerande gemenskapsinstrument som var för sig behandlar såväl arbetstagare, egenanställda som studenter och andra inaktiva personer för att förenkla och stärka rätten att fritt röra sig och uppehålla sig för alla unionsmedborgare.
- (4) För att avhjälpa sektorsuppdelningen och den planlösa hanteringen av rätten att fritt röra sig och uppehålla sig

och för att göra det lättare att utöva denna rätt krävs en gemensam rättsakt för att delvis ändra rådets förordning (EEG) nr 1612/68 av den 15 oktober 1968 om arbetskraftens fria rörlighet inom gemenskapen ⁽⁵⁾ och för att upphäva följande rättsakter: Rådets direktiv 68/360/EEG av den 15 oktober 1968 om avskaffande av restriktioner för rörlighet och bosättning inom gemenskapen för medlemsstaternas arbetstagare och deras familjer ⁽⁶⁾, rådets direktiv 73/148/EEG av den 21 maj 1973 om avskaffande av restriktioner för rörlighet och bosättning inom gemenskapen för medborgare i medlemsstaterna i fråga om etablering och tillhandahållande av tjänster ⁽⁷⁾, rådets direktiv 90/364/EEG av den 28 juni 1990 om rätt till bosättning ⁽⁸⁾, rådets direktiv 90/365/EEG av den 28 juni 1990 om rätt till bosättning för anställda och egna företagare som inte längre är yrkesverksamma ⁽⁹⁾ och rådets direktiv 93/96/EEG av den 29 oktober 1993 om rätt till bosättning för studerande ⁽¹⁰⁾.

- (5) För att varje unionsmedborgare skall kunna utöva sin rätt att fritt röra sig och uppehålla sig inom medlemsstaternas territorier på villkor som säkerställer de objektiva villkoren frihet och värdighet bör även familjemedlemmar beviljas denna rätt, oavsett medborgarskap. För tillämpningen av detta direktiv bör definitionen av "familjemedlem" utvidgas, så att den även omfattar registrerade partner om den mottagande medlemsstaten behandlar registrerade partnerskap som likvärdiga med äktenskap.
- (6) För att bevara familjens enhet i vidare mening och med förbehåll för förbudet mot diskriminering på grundval av nationalitet, bör situationen för de personer som inte omfattas av definitionen av familjemedlem enligt detta direktiv och som därför inte har någon automatisk rätt till inresa och uppehåll i den mottagande medlemsstaten behandlas av den mottagande medlemsstaten på grundval av dess nationella lagstiftning, så att den kan besluta huruvida inresa och uppehåll ändå kan beviljas sådana personer, varvid hänsyn skall tas till deras anknytning till unionsmedborgaren och andra omständigheter, t.ex. deras ekonomiska eller fysiska beroendeförhållande till unionsmedborgaren.

⁽¹⁾ EGT C 270 E, 25.9.2001, s. 150.

⁽²⁾ EGT C 149, 21.6.2002, s. 46.

⁽³⁾ EGT C 192, 12.8.2002, s. 17.

⁽⁴⁾ Europaparlamentets yttrande av den 11 februari 2003 (ännu ej offentliggjort i EUT), rådets gemensamma ståndpunkt av den 5 december 2003 och Europaparlamentets ståndpunkt av den ... (ännu ej offentliggjort i EUT).

⁽⁵⁾ EGT L 257, 19.10.1968, s. 2. Förordningen senast ändrad genom förordning (EEG) nr 2434/92 (EGT L 245, 26.8.1992, s. 1).

⁽⁶⁾ EGT L 257, 19.10.1968, s. 13. Direktivet senast ändrat genom 2003 års anslutningsakt.

⁽⁷⁾ EGT L 172, 28.6.1973, s. 14.

⁽⁸⁾ EGT L 180, 13.7.1990, s. 26.

⁽⁹⁾ EGT L 180, 13.7.1990, s. 28.

⁽¹⁰⁾ EGT L 317, 18.12.1993, s. 59.

- (7) De formaliteter som är förenade med unionsmedborgares fria rörlighet inom medlemsstaternas territorier bör fastställas tydligt, utan att det påverkar tillämpningen av de bestämmelser som gäller för nationella gränskontroller.
- (8) För att underlätta den fria rörligheten för familjemedlemmar som inte är medborgare i en medlemsstat, bör de som redan har fått ett uppehållsdokument undantas från kravet på att erhålla inresevisering i den mening som avses i rådets förordning (EG) nr 539/2001 av den 15 mars 2001 om fastställande av förteckningen över tredje länder vars medborgare är skyldiga att inneha visering när de passerar de yttre gränserna och av förteckningen över de tredje länder vars medborgare är undantagna från detta krav⁽¹⁾ eller, i förekommande fall, tillämplig nationell lagsiftning.
- (9) Unionsmedborgare bör ha rätt att uppehålla sig i den mottagande medlemsstaten i upp till tre månader utan andra villkor eller formaliteter än att de innehar ett giltigt identitetskort eller pass, med förbehåll för en mer gynnsam behandling som tillämpas på arbetsökande i enlighet med vad som erkänns av domstolens rättspraxis.
- (10) Personer som utövar sin rätt till fri rörlighet bör emellertid inte bli en orimlig belastning för den mottagande medlemsstatens sociala biståndssystem under den första tiden av vistelsen. Därför bör unionsmedborgarnas och deras familjemedlemmars uppehållsrätt under längre tid än tre månader vara underkastad villkor.
- (11) Unionsmedborgarnas grundläggande och personliga rätt att uppehålla sig i en annan medlemsstat följer direkt av fördraget och är inte beroende av att ett uppehållstillstånd utfärdas.
- (12) För uppehållsperioder som överstiger tre månader bör medlemsstaterna kunna kräva att unionsmedborgaren registrerar sig hos behöriga myndigheter på bosättningsorten, vilket skall styrkas med ett bevis om registrering som utfärdas i detta syfte.
- (13) Kravet på uppehållskort bör begränsas till unionsmedborgares familjemedlemmar som inte är medborgare i en medlemsstat för uppehållsperioder som är längre än tre månader.
- (14) De bevishandlingar som de behöriga myndigheterna begär för att utfärda ett bevis om registrering eller ett uppehållskort bör specificeras uttömmande för att undvika olikheter i administrativ praxis eller skilda tolkningar som blir till ett alltför stort hinder när unionsmedborgarna och deras familjemedlemmar skall utöva sin uppehållsrätt.
- (15) Familjemedlemmarna bör omfattas av ett rättsligt skydd för det fall att unionsmedborgaren avlider, skiljer sig, gifter sig eller när ett registrerat partnerskap upplöses. Med respekt för familjelivet och den mänskliga värdigheten samt för att under vissa förhållanden undvika missbruk, bör åtgärder vidtas för att säkerställa att familjemedlemmar som redan uppehåller sig inom den mottagande medlemsstatens territorium får behålla uppehållsrätten uteslutande på personlig grund.
- (16) Så länge de personer som omfattas av rätten till bosättning inte utgör en orimlig börda för den mottagande medlemsstatens sociala biståndssystem bör de inte utvisas. Därför får en utvisningsåtgärd inte vara en automatisk följd av anlitaandet av det sociala biståndssystemet. Den mottagande medlemsstaten bör bedöma om det är fråga om tillfälliga svårigheter och beakta bosättningens längd, personens personliga omständigheter och storleken på det bidrag som har beviljats, när de bedömer huruvida personen ifråga blivit en orimlig börda för den mottagande medlemsstatens sociala biståndssystem och bör utvisas. Under inga omständigheter får arbetstagare, egenföretagare eller arbetsökande enligt domstolens definition bli föremål för utvisning, utom av hänsyn till allmän ordning eller säkerhet.
- (17) Permanent uppehållsrätt för unionsmedborgare som har valt att bosätta sig varaktigt i en annan medlemsstat skulle stärka känslan av ett gemensamt unionsmedborgarskap och är en nyckelfaktor för att främja social sammanhållning, som är ett av gemenskapens grundläggande mål. En permanent uppehållsrätt bör därför föreskrivas för alla unionsmedborgare och deras familjemedlemmar som har varit stadigvarande bosatta i den mottagande medlemsstaten i enlighet med villkoren i detta direktiv under fem års tid utan att bli utvisade.
- (18) För att utgöra ett verkligt instrument för integration i den mottagande medlemsstat där unionsmedborgaren är bosatt, bör den permanenta uppehållsrätten när den en gång erhållits inte omfattas av villkor.
- (19) Vissa särskilda förmåner för unionsmedborgare som är arbetstagare eller egenföretagare och deras familjemedlemmar, vilka kan möjliggöra för dem att erhålla en permanent uppehållsrätt innan de har varit bosatta i fem år i den mottagande medlemsstaten, bör behållas, eftersom de utgör förvärvade rättigheter enligt kommissionens förordning (EEG) nr 1251/70 av den 29 juni 1970 om arbetstagares rätt att stanna kvar inom en medlemsstats territorium efter att ha varit anställda där⁽²⁾ och rådets direktiv 75/34/EEG av den 17 december 1974 om rätten för medborgare i en medlemsstat att stanna kvar inom en medlemsstats territorium efter att där ha drivit egen rörelse⁽³⁾.

⁽¹⁾ EGT L 81, 21.3.2001, s. 1. Förordningen senast ändrad genom förordning (EG) nr 453/2003 (EUT L 69, 13.3.2003, s. 10).

⁽²⁾ EGT L 142, 30.6.1970, s. 24.

⁽³⁾ EGT L 14, 20.1.1975, s. 10.

- (20) Förbudet mot diskriminering på grundval av nationalitet innebär att alla unionsmedborgare och deras familjemedlemmar som med stöd av detta direktiv uppehåller sig i en medlemsstat av den medlemsstaten bör behandlas på samma sätt som dennas medborgare inom områden som omfattas av fördraget, med förbehåll för sådana särskilda bestämmelser som uttryckligen anges i fördraget eller i sekundärlagstiftningen.
- (21) Det bör emellertid lämnas åt den mottagande medlemsstaten att bestämma om den skall bevilja socialt bistånd under de tre första månaderna av uppehållet, eller för en längre tid när det gäller arbetssökande, eller bistånd till uppehälle för studier, inklusive yrkesutbildning, innan rätten till permanent uppehåll erhållits, för andra unionsmedborgare än de som är arbetstagare eller egenföretagare eller som bibehåller denna status och för deras familjemedlemmar.
- (22) Enligt fördraget kan rätten att fritt röra sig och uppehålla sig begränsas av hänsyn till allmän ordning, säkerhet och hälsa. För att säkerställa en snävare definition av de omständigheter och rättssäkerhetsgarantier som avgör om unionsmedborgare eller familjemedlemmar kan nekas inresa eller utvisas, bör detta direktiv ersätta rådets direktiv 64/221/EEG av den 25 februari 1964 om samordningen av särskilda åtgärder som gäller utländska medborgares rörlighet och bosättning och som är berättigade med hänsyn till allmän ordning, säkerhet eller hälsa⁽¹⁾.
- (23) Utvisning av unionsmedborgare och deras familjemedlemmar av hänsyn till allmän ordning eller säkerhet är en långtgående åtgärd, som allvarligt kan skada personer som, efter att ha utnyttjat de rättigheter och friheter som de erhåller genom fördraget, verkligen har integrerats i den mottagande medlemsstaten. Räckvidden för sådana åtgärder bör därför begränsas i enlighet med proportionalitetsprincipen, för att ta hänsyn till i vilken grad de berörda personerna har integrerats, hur länge de har vistats i den mottagande medlemsstaten, till deras ålder och hälsotillstånd, deras familjesituation och ekonomiska situation och deras anknytning till ursprungslandet.
- (24) Ju högre graden av unionsmedborgarnas och deras familjemedlemmars integrering i den mottagande medlemsstaten är, desto högre bör följaktligen graden av skydd mot utvisning vara. Endast i undantagsfall, av tvingande hänsyn till den allmänna säkerheten, bör utvisning användas mot personer som har varit bosatta under flera år i den mottagande medlemsstaten, i synnerhet om de är födda där och har bott där hela sitt liv. Likaså bör det endast i undantagsfall vara tillåtet att utvisa underåriga, eftersom förbindelsen med familjen bör skyddas, i enlighet med FN:s konvention om barnets rättigheter av den 20 november 1989.
- (25) Rättssäkerhetsgarantierna bör också specificeras i detalj för att trygga en hög skydds nivå för unionsmedborgarnas och deras familjemedlemmars rättigheter vid vägrad inresa eller uppehåll i en annan medlemsstat, samt för att upprätthålla principen om att myndighetsåtgärder vederbörligen måste motiveras.
- (26) Under alla omständigheter bör unionsmedborgare och deras familjemedlemmar som vägras rätt till inresa eller uppehåll i en annan medlemsstat ha möjlighet till domstolsprövning av beslutet.
- (27) I överensstämmelse med domstolens rättspraxis, för att förbjuda att medlemsstaterna fattar beslut om förbud på livstid att återvända till deras territorium för personer som omfattas av detta direktiv, bör det bekräftas att unionsmedborgare och deras familjemedlemmar som har förbjudits att återvända till en medlemsstats territorium har rätt att lämna in en ny ansökan efter en rimlig tid och under alla omständigheter tre år efter det att det slutgiltiga återreseförbudet verkställts.
- (28) För att skydda mot missbruk av rättigheter eller bedrägeri, särskilt skenäktenskap eller andra former av förhållanden som ingåtts endast i syfte att åtnjuta rätt att fritt röra sig och uppehålla sig, bör medlemsstaterna ha rätt att anta nödvändiga åtgärder.
- (29) Detta direktiv bör inte påverka mer gynnsamma nationella bestämmelser.
- (30) I syfte att undersöka hur utövandet av rätten att fritt röra sig och uppehålla sig skall kunna underlättas ytterligare, bör kommissionen utarbeta en rapport för att utvärdera möjligheten att lägga fram nödvändiga förslag i detta syfte, särskilt avseende förlängning av uppehållsperioden utan villkor.
- (31) Detta direktiv står i överensstämmelse med de grundläggande rättigheterna och friheterna och med de principer som erkänns särskilt i Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna. I enlighet med stadgans förbud mot diskriminering bör medlemsstaterna genomföra bestämmelserna i detta direktiv utan att diskriminering mellan förmånstagarna till detta direktiv, på grund av kön, ras, hudfärg, etniskt eller socialt ursprung, genetiska särdrag, språk, religion eller övertygelse, politisk eller annan åskådning, tillhörighet till nationell minoritet, förmögenhet, börd, funktionshinder, ålder eller sexuell läggning.

⁽¹⁾ EGT 56, 4.4.1964, s. 850. Direktivet senast ändrat genom direktiv 75/35/EEG (EGT L 14, 20.1.1975, s. 14).

HÄRIGENOM FÖRESKRIVS FÖLJANDE.

KAPITEL I

Allmänna bestämmelser

Artikel 1

Syfte

I detta direktiv fastställs

- a) villkor för unionsmedborgares och deras familjemedlemmars utövande av rätten att fritt röra sig och uppehålla sig inom medlemsstaternas territorium,
- b) rätten att permanent uppehålla sig inom medlemsstaternas territorium för unionsmedborgare och deras familjemedlemmar,
- c) begränsningar i rättigheterna i a och b av hänsyn till allmän ordning, säkerhet och hälsa.

Artikel 2

Definitioner

I detta direktiv används följande beteckningar med de betydelser som här anges:

1. *Unionsmedborgare*: varje person som är medborgare i en medlemsstat.
2. *Familjemedlem*:
 - a) make eller maka,
 - b) den partner med vilken unionsmedborgaren har ingått ett registrerat partnerskap på grundval av lagstiftningen i en medlemsstat, om den mottagande medlemsstatens lagstiftning behandlar registrerade partnerskap som likvärdiga med äktenskap och i enlighet med villkoren i relevant lagstiftning i den mottagande medlemsstaten,
 - c) släktingar i rakt nedstigande led som är under 21 år eller är beroende för sin försörjning, även till maken eller maken eller till sådan partner som avses i b,
 - d) de underhållsberättigade släktingar i rakt uppstigande led, även till maken eller maken eller till sådan partner som avses i b.
3. *Mottagande medlemsstat*: den medlemsstat dit unionsmedborgaren reser för att utöva sin rätt att fritt röra sig eller uppehålla sig.

Artikel 3

Förmånstagare

1. Detta direktiv skall tillämpas på alla unionsmedborgare som reser till eller uppehåller sig i en annan medlemsstat än den de själva är medborgare i samt på de familjemedlemmar

enligt definitionen i artikel 2.2 som följer med eller ansluter sig till unionsmedborgaren.

2. Utan att det påverkar de berördas personliga rätt att fritt röra sig eller uppehålla sig, och i överensstämmelse med nationell lagstiftning, skall den mottagande medlemsstaten underlätta inresa och uppehåll för följande personer:

- a) Alla andra familjemedlemmar, oavsett medborgarskap, som inte omfattas av definitionen i artikel 2.2, om de i det land från vilket de har kommit är beroende av eller bor hos den unionsmedborgare som har primär uppehållsrätt eller om det av allvarliga hälsoskäl absolut krävs att unionsmedborgaren personligen tar hand om familjemedlemmen.
- b) Den partner med vilken unionsmedborgaren har ett varaktigt vederbörligen bestyrkt förhållande.

Den mottagande medlemsstaten skall företa en noggrann undersökning av de personliga förhållandena och motivera ett eventuellt beslut att neka dessa personer inresa till eller att uppehålla sig i den medlemsstaten.

KAPITEL II

Rätt till ut- och inresa

Artikel 4

Rätt till utresa

1. Utan att det påverkar tillämpningen av bestämmelserna för kontroll av resehandlingar vid de nationella gränserna skall alla unionsmedborgare med giltigt identitetskort eller pass och deras familjemedlemmar, som inte är medborgare i en medlemsstat, och som har giltigt pass, ha rätt att lämna en medlemsstats territorium för att resa till en annan medlemsstat.
2. Personer som avses i punkt 1 får inte åläggas skyldighet att inneha utresevisering eller någon motsvarande formalitet.
3. Medlemsstaterna skall i enlighet med sina lagar för sina egna medborgares räkning utfärda och förnya ett identitetskort eller pass som anger deras medborgarskap.

4. Passet skall vara giltigt åtminstone i alla medlemsstater och i länder som innehavaren måste fara igenom när denne reser mellan medlemsstaterna. Om det i en medlemsstats lag saknas bestämmelser om utfärdande av identitetskort, skall passet gälla i minst fem år från utfärdandet eller förnyelsen.

Artikel 5

Rätt till inresa

1. Utan att det påverkar tillämpningen av bestämmelserna för kontroll av resehandlingar vid de nationella gränserna skall medlemsstaterna tillåta unionsmedborgare att resa in på deras territorium med ett giltigt identitetskort eller pass och tillåta familjemedlemmar som inte är medborgare i en medlemsstat att resa in på deras territorium med ett giltigt pass.

Unionsmedborgare får inte åläggas skyldighet att inneha inrevisering eller någon motsvarande formalitet.

2. Familjemedlemmar som inte är medborgare i en medlemsstat skall endast åläggas skyldighet att ha visering i enlighet med förordning (EG) nr 539/2001 eller i förekommande fall med nationell lag. Enligt detta direktiv skall innehav av giltigt uppehållskort enligt artikel 10 medföra undantag för dessa familjemedlemmar från kravet på visering.

Medlemsstaterna skall ge dessa personer all den hjälp de behöver för att få nödvändiga viseringar. Viseringarna skall utfärdas gratis så snart som möjligt på grundval av ett påskyndat förfarande.

3. Den mottagande medlemsstaten får inte införa inrese- eller utresestämpel i passen för familjemedlemmar som inte är medborgare i en medlemsstat om de uppvisar det uppehållskort som föreskrivs i artikel 10.

4. Om en unionsmedborgare eller en familjemedlem till denne, som inte är medborgare i en medlemsstat, inte har de resehandlingar som krävs eller, i förekommande fall, nödvändiga viseringar, skall den berörda medlemsstaten, innan utvisning får komma i fråga, ge dessa personer all rimlig möjlighet att få eller få tillgång till de nödvändiga handlingarna inom rimlig tid eller få bekräftat eller på annat sätt bevisat att de omfattas av rätten att fritt röra sig och uppehålla sig.

5. Medlemsstaten får begära att den berörda personen rapporterar sin närvaro inom dess territorium inom rimlig och icke-diskriminerande tid. Om den berörda personen underlåter att uppfylla detta krav får denne åläggas proportionerliga och icke-diskriminerande sanktioner.

KAPITEL III

Upphållsrätt

Artikel 6

Upphållsrätt i högst tre månader

1. Unionsmedborgare skall ha rätt att uppehålla sig på en annan medlemsstats territorium i högst tre månader utan några andra villkor eller formaliteter än kravet på att inneha ett giltigt identitetskort eller pass.

2. Bestämmelserna i punkt 1 skall också tillämpas på familjemedlemmar som inte är medborgare i en medlemsstat, som följer med eller ansluter sig till unionsmedborgaren och som innehar ett giltigt pass.

Artikel 7

Upphållsrätt för längre tid än tre månader

1. Varje unionsmedborgare skall ha rätt att uppehålla sig inom en annan medlemsstats territorium under längre tid än tre månader om den berörda personen

a) är anställd eller egenföretagare i den mottagande medlemsstaten, eller

b) för egen och sina familjemedlemmars räkning har tillräckliga tillgångar för att inte bli en belastning för den mottagande medlemsstatens sociala biståndssystem under vistelsen, samt har en heltäckande sjukförsäkring som gäller i den mottagande medlemsstaten, eller

c) — är inskriven vid en privat eller statlig institution, som är erkänd eller finansierad av den mottagande medlemsstaten på grundval av dess lagstiftning eller administrativa praxis, med huvudsyftet att bedriva studier eller genomgå en yrkesutbildning,

— samt har en heltäckande sjukförsäkring som gäller i den mottagande medlemsstaten samt avger en försäkran till den behöriga nationella myndigheten, i form av en förklaring eller på något annat valfritt likvärdigt sätt, om att han har tillräckliga tillgångar för att kunna försörja sig själv och familjen, så att de inte blir en belastning för den mottagande medlemsstatens sociala biståndssystem under deras vistelseperiod, eller

d) är familjemedlem som följer med eller ansluter sig till en unionsmedborgare som uppfyller kraven i a, b eller c.

2. Upphållsrätten enligt punkt 1 skall även omfatta familjemedlemmar som inte är medborgare i en medlemsstat när de följer med eller ansluter sig till unionsmedborgaren i den mottagande medlemsstaten, förutsatt att unionsmedborgaren uppfyller villkoren i punkt 1 a, 1 b eller 1 c.

3. Vid tillämpningen av punkt 1 a skall en unionsmedborgare som inte längre är arbetstagare eller egenföretagare behålla sin ställning som arbetstagare eller egenföretagare i följande fall:

a) Om personen har drabbats av tillfällig arbetsoförmåga på grund av sjukdom eller olycksfall.

b) Om personen har drabbats av vederbörligen konstaterad ofrivillig arbetslöshet efter mer än ett års anställning och har anmält sig som arbetssökande vid en behörig arbetsförmedling.

c) Om personen har drabbats av vederbörligen registrerad ofrivillig arbetslöshet efter att ha fullgjort en anställning som varit tidsbegränsad till mindre än ett år eller efter att ha blivit ofrivilligt arbetslös under de första tolv månaderna samt har anmält sig som arbetssökande till en behörig arbetsförmedling. I detta fall skall ställningen som arbetstagare kvarstå under minst sex månader.

d) Om personen inleder en yrkesutbildning. Om han eller hon inte är ofrivilligt arbetslös skall ställningen som arbetstagare kvarstå endast om yrkesutbildningen har ett samband med den tidigare sysselsättningen.

4. Med avvikelse från punkt 1 d och punkt 2 ovan skall endast maken eller maken, den registrerade partner som avses i artikel 2.2 b och underhållsberättigade barn ha uppehållsrätt som familjemedlemmar till en unionsmedborgare som uppfyller villkoren i 1 c. Artikel 3.2 skall tillämpas på hans eller hennes släktingar i rakt uppstigande led samt på makes/makas eller registrerade partners/underhållsberättigade släktingar i rakt uppstigande led.

Artikel 8

Administrativa formaliteter för unionsmedborgare

1. Utan att det påverkar tillämpningen av artikel 5.5 får den mottagande medlemsstaten ålägga unionsmedborgare att registrera sig hos behöriga myndigheter vid uppehåll som överstiger tre månader.

2. Fristen för registrering får aldrig understiga tre månader räknat från ankomstdagen. Ett bevis om registrering skall utfärdas omedelbart, med uppgift om den registrerade personens namn och adress samt registreringsdatum. Om den berörda personen underlåter att uppfylla registreringskravet får denne åläggas proportionerliga och icke-diskriminerande sanktioner.

3. Det enda krav medlemsstaterna får ställa för att utfärda bevis om registrering är att

— de unionsmedborgare som avses i artikel 7.1 a skall kunna visa upp ett giltigt identitetskort eller pass, en bekräftelse från arbetsgivaren om anställning eller ett anställningsintyg eller bevis på att de är egenföretagare,

— de unionsmedborgare som avses i artikel 7.1 b skall kunna visa upp ett giltigt identitetskort eller pass och bevis på att de uppfyller villkoren i den punkten,

— de unionsmedborgare som avses i artikel 7.1 c skall kunna visa upp ett giltigt identitetskort eller pass, ett bevis på registrering vid en erkänd institution och på att de omfattas av en heltäckande sjukförsäkring samt den förklaring eller dess motsvarighet som avses i artikel 7.1 c. Medlemsstaterna får inte kräva att ett särskilt belopp anges i förklaringen.

4. Medlemsstaterna får inte fastställa något fast belopp som de anser vara "tillräckliga tillgångar", utan de måste ta hänsyn till den berörda personens personliga omständigheter. Detta belopp får i varje fall inte överstiga den beloppsgräns under vilket medborgare i den mottagande medlemsstaten är berättigade till socialt bistånd, eller, om detta kriterium inte kan tillämpas, minimipensionen i den mottagande medlemsstaten.

5. För att utfärda ett bevis om registrering till en unionsmedborgares familjemedlemmar som själva är unionsmedborgare får medlemsstaterna begära att följande handlingar visas upp:

a) Ett giltigt identitetskort eller pass.

b) En handling som styrker familjeanknytning eller ett registrerat partnerskap.

c) Vid behov, beviset om registrering för den unionsmedborgare som de följer med eller ansluter sig till.

d) I de fall som avses i artikel 2.2 c och d, handlingar som styrker att villkoren i den bestämmelsen är uppfyllda.

e) I de fall som avses i artikel 3.2 a, en handling som utfärdats av den behöriga myndigheten i ursprungslandet eller i det land från vilket personerna anländer och som styrker att de är ekonomiskt beroende av unionsmedborgaren eller är medlemmar av unionsmedborgarens hushåll, eller bevis på att allvarliga hälsoskäl föreligger som absolut kräver att unionsmedborgaren ger familjemedlemmen personlig omvårdnad.

f) I de fall som avses i artikel 3.2 b, bevis på att ett varaktigt förhållande med unionsmedborgaren föreligger.

Artikel 9

Administrativa formaliteter för familjemedlemmar som inte är medborgare i en medlemsstat

1. Medlemsstaterna skall utfärda ett uppehållskort till unionsmedborgares familjemedlemmar som inte är medborgare i en medlemsstat, om det planerade uppehållet överstiger tre månader.

2. Fristen för att ansöka om uppehållskort får inte understiga tre månader räknat från ankomstdagen.

3. Om den berörda personen underlåter att ansöka om uppehållskort får denne åläggas proportionerliga och icke-diskriminerande sanktioner.

Artikel 10

Utfärdande av uppehållskort

1. Upphållsrätten för unionsmedborgares familjemedlemmar som inte är medborgare i en medlemsstat skall intygas genom att en handling som kallas "uppehållskort för en unionsmedborgares familjemedlem" utfärdas senast sex månader efter det att ansökan lämnades in. Ett intyg om inlämnad ansökan om uppehållskort skall utfärdas omedelbart.

2. För utfärdande av ett uppehållskort skall medlemsstaterna begära att följande handlingar visas upp:

a) Ett giltigt pass.

b) En handling som styrker familjeanknytning eller ett registrerat partnerskap.

c) Beviset om registrering eller i avsaknad av ett registreringsystem, ett annat bevis på att den unionsmedborgare som de följer med eller ansluter sig till har hemvist i den mottagande medlemsstaten.

- d) I de fall som avses i artikel 2.2 c och d, handlingar som styrker att villkoren i de bestämmelserna är uppfyllda.
- e) I de fall som avses i artikel 3.2 a, en handling som utfärdats av den behöriga myndigheten i ursprungslandet eller i det land från vilket personerna anländer som styrker att de är ekonomiskt beroende av unionsmedborgaren eller ingår i unionsmedborgarens hushåll, eller bevis på att allvarliga hälsoskäl föreligger som absolut kräver att unionsmedborgaren ger familjemedlemmen personlig omvårdnad.
- f) I de fall som avses under artikel 3.2 b, bevis på att det föreligger ett varaktigt förhållande med unionsmedborgaren.

Artikel 11

Uppehållskortets giltighet

1. Det uppehållskort som avses i artikel 10.1 skall gälla i fem år från dagen för utfärdandet eller under den beräknade tiden för unionsmedborgarens vistelse om denna inte överstiger fem år.
2. Uppehållskortets giltighet skall inte påverkas av tillfällig frånvaro som inte överstiger sex månader per år eller av längre frånvaro på grund av obligatorisk militärtjänst eller av en frånvaro på högst tolv på varandra följande månader av viktiga skäl, t.ex. graviditet och förlossning, allvarlig sjukdom, studier eller yrkesutbildning eller utstationering på grund av arbete i en annan medlemsstat eller i tredje land.

Artikel 12

Bibehållen uppehållsrätt för familjemedlemmar om unionsmedborgaren avlider eller lämnar landet

1. Utan att det påverkar tillämpningen av andra stycket skall unionsmedborgarens död eller avresa från den mottagande medlemsstaten inte påverka uppehållsrätten för unionsmedborgarens familjemedlemmar som är medborgare i en medlemsstat.

Innan personerna i fråga kan få permanent uppehållsrätt skall de uppfylla villkoren i artikel 7.1 a, 7.1 b, 7.1 c eller 7.1 d.

2. Utan att det påverkar tillämpningen av andra stycket i punkt 1 skall unionsmedborgarens död inte leda till förlust av uppehållsrätten för unionsmedborgarens familjemedlemmar som inte är medborgare i en medlemsstat och som har varit bosatta i den mottagande medlemsstaten som familjemedlemmar i minst ett år före unionsmedborgarens frånfalle.

Innan personerna i fråga förvärvar permanent uppehållsrätt skall det fortfarande vara ett krav för uppehållsrätt att de kan visa att de är anställda eller egenföretagare eller att de har tillräckliga tillgångar för sig själva och sina familjemedlemmar för att inte bli en belastning för den mottagande medlemsstatens sociala biståndssystem under sin uppehållsperiod samt har en heltäckande sjukförsäkring som gäller i den mottagande medlemsstaten, eller är medlemmar i en familj som redan är

bildad i den mottagande medlemsstaten av en person som uppfyller dessa villkor. "Tillräckliga tillgångar" skall vara sådana som anges i artikel 8.4.

Den uppehållsrätt som sådana familjemedlemmar har är utslutande på personlig grund.

3. Unionsmedborgarens avresa från den mottagande medlemsstaten eller unionsmedborgarens död skall inte medföra förlust av uppehållsrätt för unionsmedborgarens barn eller för den förälder som har den faktiska vårdsnaden om barnen, oavsett nationalitet, om barnen är bosatta i den mottagande medlemsstaten och inskrivna vid en utbildningsanstalt för att bedriva studier där, förrän deras studier avslutats.

Artikel 13

Bibehållen uppehållsrätt för familjemedlemmar vid äktenskapsskillnad, ogiltigförklaring av äktenskap eller upplösning av registrerat partnerskap

1. Utan att det påverkar tillämpningen av andra stycket skall unionsmedborgarens äktenskapsskillnad, ogiltigförklaring av äktenskap eller upplösning av registrerat partnerskap som avses i artikel 2.b inte påverka uppehållsrätten för unionsmedborgarens familjemedlemmar som är medborgare i en medlemsstat.

Innan personerna i fråga kan få permanent uppehållsrätt skall de uppfylla kraven i artikel 7.1 a, 7.1 b, 7.1 c eller 7.1 d.

2. Utan att det påverkar tillämpningen av andra stycket skall äktenskapsskillnad, ogiltigförklaring av äktenskap eller upplösning av registrerat partnerskap som avses i artikel 2.b inte leda till förlust av uppehållsrätten för unionsmedborgarens familjemedlemmar som inte är medborgare i en medlemsstat

- a) om äktenskapet eller det registrerade partnerskap som avses i artikel 2 b, när förfarandet för äktenskapsskillnad eller ogiltigförklaring av äktenskapet eller upplösning av det registrerade partnerskapet inleds, har varat i minst tre år, varav minst ett år i den mottagande medlemsstaten, eller

- b) om vårdsnaden av unionsmedborgarens barn genom överenskommelse mellan makarna eller partnerna som avses i artikel 2.b eller genom ett domstolsbeslut har överlåtits på den make, maka eller partner som inte är medborgare i en medlemsstat, eller

- c) om detta är befogat med hänsyn till särskilt svåra omständigheter t.ex. att ha varit utsatt för våld i hemmet medan äktenskapet eller det registrerade partnerskapet bestod, eller

- d) om den make, maka eller partner som avses i artikel 2.b, som inte är medborgare i en medlemsstat, genom överenskommelse mellan makarna eller partnerna eller genom ett domstolsbeslut har rätt till umgänge med ett underårigt barn, förutsatt att domstolen har fastställt att denna umgängrätt måste ske i den mottagande medlemsstaten och under så lång tid som krävs.

Innan personerna i fråga förvärvar permanent uppehållsrätt skall det fortfarande vara ett krav för uppehållsrätten att de kan visa att de är anställda eller egenföretagare eller har tillräckliga tillgångar för sig själva och sina familjemedlemmar för att inte bli en belastning för den mottagande medlemsstatens sociala biståndssystem under sin uppehållsperiod, samt har en heltäckande sjukförsäkring som gäller i den mottagande medlemsstaten, eller att de är medlemmar i en familj som redan är bildad i den mottagande medlemsstaten av en person som uppfyller dessa krav. "Tillräckliga tillgångar" skall vara sådana som anges i artikel 8.4.

Den uppehållsrätt som sådana familjemedlemmar har är utslutande på personlig grund.

Artikel 14

Bibehållen uppehållsrätt

1. Unionsmedborgare och deras familjemedlemmar skall ha uppehållsrätt enligt artikel 6 så länge de inte blir en belastning för den mottagande medlemsstatens sociala biståndssystem.

2. Unionsmedborgare och deras familjemedlemmar skall ha uppehållsrätt enligt artiklarna 7, 12 och 13 så länge de uppfyller villkoren i dessa artiklar.

I särskilda fall då det finns rimliga tvivel på huruvida en unionsmedborgare eller dennes familjemedlemmar uppfyller kraven i artiklarna 7, 12 och 13 får medlemsstaterna kontrollera att dessa krav är uppfyllda. Denna kontroll skall inte genomföras systematiskt.

3. En utvisningsåtgärd skall inte vara den automatiska följden av att unionsmedborgare eller deras familjemedlemmar har anlitat det sociala biståndssystemet i den mottagande medlemsstaten.

4. Genom undantag från punkterna 1 och 2 och utan att det påverkar tillämpningen av bestämmelserna i kapitel VI får en utvisningsåtgärd under inga förhållanden vidtas mot unionsmedborgare eller deras familjemedlemmar

- a) om unionsmedborgarna är anställda eller egenföretagare, eller
- b) om unionsmedborgarna har kommit till den mottagande medlemsstatens territorium för att söka arbete. I detta fall kan unionsmedborgarna och deras familjemedlemmar inte utvisas så länge unionsmedborgarna kan styrka att de fortfarande söker arbete och att de verkligen har möjlighet att få anställning.

Artikel 15

Rättssäkerhetsgarantier

1. Förfarandena i artiklarna 30 och 31 skall på motsvarande sätt tillämpas på alla beslut som på andra grunder än allmän ordning, säkerhet eller hälsa begränsar unionsmedborgares och deras familjemedlemmars fria rörlighet.

2. Att det pass eller identitetskort som användes för att resa in i den mottagande medlemsstaten och som legat till grund för

utfärdande av bevis om registrering eller uppehållskort, har upphört att gälla, får inte ligga till grund för utvisning från den mottagande medlemsstaten.

3. Den mottagande medlemsstaten får inte kombinera ett beslut om utvisning enligt punkt 1 med ett återreseförbud.

KAPITEL IV

Permanent uppehållsrätt

Avsnitt I

Berättigande

Artikel 16

Allmän regel för unionsmedborgare och deras familjemedlemmar

1. Unionsmedborgare som har uppehållit sig lagligt under en fortlöpande period av fem år i den mottagande medlemsstaten skall ha permanent uppehållsrätt där. Denna rätt skall inte vara underkastad villkoren i kapitel III.

2. Bestämmelserna i punkt 1 skall också tillämpas på familjemedlemmar som inte är medborgare i en medlemsstat, men som lagligt har uppehållit sig tillsammans med unionsmedborgaren i den mottagande medlemsstaten under en period av fem på varandra följande år.

3. Stadigvarande uppehåll skall inte påverkas av tillfällig frånvaro som inte överstiger sammanlagt sex månader per år eller av längre frånvaro på grund av obligatorisk militärtjänst eller av en frånvaro på högst tolv på varandra följande månader av viktiga skäl, t.ex. graviditet och förlossning, allvarlig sjukdom, studier eller yrkesutbildning, eller utstationering på grund av arbete i en annan medlemsstat eller i tredje land.

4. När uppehållsrätt väl har förvärvats skall den endast kunna gå förlorad genom bortovaro från den mottagande medlemsstaten i mer än två på varandra följande år.

Artikel 17

Undantag för personer som inte längre arbetar i den mottagande medlemsstaten och deras familjemedlemmar

1. Genom undantag från artikel 16 skall följande personer ges permanent uppehållsrätt i den mottagande medlemsstaten, även om de inte har varit bosatta där under en fortlöpande period av fem år:

- a) Anställda eller egenföretagare som, när de upphör att arbeta, har uppnått den ålder som enligt den mottagande medlemsstatens lag krävs för rätt till ålderspension eller anställda som upphör att vara anställda i samband med förtidspensionering, om de har arbetat och uppehållit sig i den medlemsstaten åtminstone under de tolv föregående månaderna och fortlöpande har uppehållit sig i landet i minst tre år.

Om lagen i den mottagande medlemsstaten inte tillerkänner vissa kategorier av egenföretagare rätt till ålderspension, skall åldersvillkoret anses uppfyllt när personen i fråga har uppnått en ålder av 60 år.

- b) Anställda eller egenföretagare som fortlöpande har uppehållit sig i den mottagande medlemsstaten i mer än två år och slutar arbeta där som följd av permanent arbetsoförmåga.

Om denna oförmåga beror på en arbetsolycka eller yrkesjukdom som berättigar personen i fråga till en förmån som helt eller delvis utbetalas av en institution i den mottagande medlemsstaten, skall inga krav ställas på uppehållets längd.

- c) Anställda eller egenföretagare som efter tre års fortlöpande anställning och uppehåll i den mottagande medlemsstaten arbetar som anställda eller egenföretagare i en annan medlemsstat men behåller sin bostad i den mottagande medlemsstaten och återvänder dit i regel varje dag eller åtminstone en gång i veckan.

För förvärv av de rättigheter som avses i a och b skall anställningsperioder i den medlemsstat där den berörda personen arbetar betraktas som om de tillbringats i den mottagande medlemsstaten.

Perioder av ofrivillig arbetslöshet som vederbörligen registrerats av en behörig arbetsförmedling eller perioder av ofrivilliga avbrott i arbetet och frånvaro från eller upphörande av verksamheten som beror på sjukdom eller olycksfall, skall anses som yrkesverksamma perioder.

2. Villkoren avseende uppehållets och anställningens längd i punkt 1a och villkoret avseende uppehållets längd i punkt 1b skall inte tillämpas om den anställdes eller egenföretagarens make eller partner enligt artikel 2.2 b är medborgare i den mottagande medlemsstaten eller har förlorat sitt medborgarskap i den medlemsstaten som en följd av äktenskapet med den anställda eller egenföretagaren i fråga.

3. Oavsett medborgarskap skall familjemedlemmar till en anställd eller egenföretagare som uppehåller sig tillsammans med denne i den mottagande medlemsstaten ha permanent uppehållsrätt i den medlemsstaten om den anställda eller egenföretagaren själv har förvärvat permanent uppehållsrätt i den medlemsstaten med stöd av punkt 1.

4. Om emellertid den anställda eller egenföretagaren avlider medan han fortfarande är yrkesverksam, men innan han förvärvat permanent uppehållsrätt i den mottagande medlemsstaten med stöd av punkt 1, skall dennes familjemedlemmar som uppehåller sig tillsammans med denne i den mottagande medlemsstaten dock ha permanent uppehållsrätt där, om

- a) den anställda eller egenföretagaren vid sin död fortlöpande uppehållit sig i den medlemsstaten i två år,
- b) dödsfallet beror på en arbetsolycka eller en yrkessjukdom, eller

- c) den efterlevande maken har förlorat sitt medborgarskap i den medlemsstaten som en följd av äktenskapet med den anställda eller egenföretagaren i fråga.

Artikel 18

Förvärv av permanent uppehållsrätt för vissa familjemedlemmar som inte är medborgare i en medlemsstat

Utan att det påverkar tillämpningen av artikel 17 skall unionsmedborgares familjemedlemmar som avses i artikel 12.2 och artikel 13.2 som uppfyller villkoren däri förvärva permanent uppehållsrätt efter lagligt uppehåll under fem på varandra följande år i den mottagande medlemsstaten.

Avsnitt II

Administrativa formaliteter

Artikel 19

Intyg om permanent uppehållsrätt för unionsmedborgare

1. Medlemsstaterna skall, efter att ha kontrollerat uppehållets varaktighet, efter ansökan utfärda ett intyg om permanent uppehållsrätt för unionsmedborgare som uppfyller villkoren för permanent uppehållsrätt.

2. Intyget om permanent uppehållsrätt skall utfärdas snarast möjligt.

Artikel 20

Permanent uppehållskort för familjemedlemmar som inte är medborgare i en medlemsstat

1. Medlemsstaterna skall för familjemedlemmar som inte är medborgare i en medlemsstat men som uppfyller villkoren för permanent uppehållsrätt utfärda ett permanent uppehållskort senast sex månader efter det att ansökan lämnades in. Det permanenta uppehållskortet skall förnyas automatiskt vart tionde år.

2. Ansökan om permanent permanent uppehållskort skall lämnas in innan det uppehållskortet löper ut. Om den berörde personen underlåter att ansöka om permanent uppehållskort får denne åläggas proportionerliga och icke-diskriminerande sanktioner.

3. Avbrott i uppehållet som inte överstiger två på varandra följande år skall inte påverka uppehållskortets giltighet.

Artikel 21

Stadigvarande uppehåll

Vid tillämpningen av detta direktiv får stadigvarande uppehåll styrkas med varje bevismedel som godtas i den mottagande medlemsstaten. Varje verkställt utvisningsbeslut mot den berörda personen som verkställts i vederbörlig ordning skall medföra att det stadigvarande uppehållet anses avbrutet.

KAPITEL V

Gemensamma bestämmelser om uppehållsrätt och permanent uppehållsrätt

Artikel 22

Territoriell räckvidd

Upphållsrätt och permanent uppehållsrätt skall gälla inom den mottagande medlemsstatens hela territorium. Medlemsstaterna får begränsa den territoriella giltigheten för uppehållsrätt och permanent uppehållsrätt endast om sådana begränsningar även gäller medlemsstatens egna medborgare.

Artikel 23

Närstående rättigheter

Unionsmedborgares familjemedlemmar som har uppehållsrätt eller permanent uppehållsrätt i en medlemsstat skall, oavsett medborgarskap, ha rätt att ta anställning eller inleda verksamhet som egenföretagare.

Artikel 24

Likabehandling

1. Om inte annat följer av sådana specifika bestämmelser som uttryckligen anges i fördraget och sekundärlagstiftningen skall alla unionsmedborgare som enligt detta direktiv uppehåller sig i den mottagande medlemsstaten åtnjuta samma behandling som den medlemsstatens egna medborgare inom de områden som omfattas av fördraget. Även familjemedlemmar som inte är medborgare i en medlemsstat, men som har uppehållsrätt eller permanent uppehållsrätt, skall åtnjuta denna rättighet.

2. Genom undantag från punkt 1 skall den mottagande medlemsstaten inte vara skyldig att bevilja socialt bistånd under uppehållets första tre månader, eller i förekommande fall den längre period som anges i artikel 14.4 b, och heller inte innan permanent uppehållsrätt beviljats vara skyldig att bevilja bistånd till uppehälle för studier inklusive yrkesutbildning i form av studiebidrag eller studielån till andra personer än anställda eller egenföretagare, personer som behåller sådan ställning eller deras familjemedlemmar.

Artikel 25

Allmänna bestämmelser om uppehållsdokument

1. Innehav av sådant bevis om registrering som avses i artikel 8, av ett intyg om permanent uppehållsrätt, av ett intyg om att ansökan om uppehållskort för familjemedlemmar har lämnats in eller av ett permanent uppehållskort, får under inga förhållanden göras till ett villkor för att utöva en rättighet eller för att administrativa formaliteter skall utföras, då innehav av rättigheter kan styrkas genom andra bevismedel.

2. De handlingar som anges i punkt 1 skall utfärdas gratis eller mot betalning av ett belopp som inte överstiger de avgifter som landets egna medborgare betalar för liknande handlingar.

Artikel 26

Kontroller

Medlemsstaterna får kontrollera att eventuella krav i nationell lagstiftning på att utländska medborgare alltid skall medföra bevis om registrering eller uppehållskort följs, förutsatt att de ställer samma krav på sina egna medborgare i fråga om dessas identitetskort. Medlemsstaterna får tillämpa samma sanktioner för överträdelse av detta krav som de tillämpar på sina egna medborgare för underlåtelse att medföra identitetskort.

KAPITEL VI

Begränsningar i rätten till inresa och uppehåll av hänsyn till allmän ordning, säkerhet eller hälsa

Artikel 27

Allmänna principer

1. Med förbehåll för bestämmelserna i detta kapitel får medlemsstaterna begränsa den fria rörligheten för unionsmedborgare och deras familjemedlemmar, oavsett medborgarskap, av hänsyn till allmän ordning, säkerhet eller hälsa. Sådana hänsyn får inte åberopas för att tjäna ekonomiska syften.

2. Åtgärder som vidtas med hänsyn till allmän ordning eller säkerhet skall överensstämma med proportionalitetsprincipen och uteslutande vara grundade på vederbörandes personliga beteende. Tidigare straffdomar skall inte i sig utgöra skäl för sådana åtgärder.

Den berörda personens personliga beteende måste utgöra ett verkligt, faktiskt och tillräckligt allvarligt hot mot ett grundläggande samhällsintresse. Motiveringar som inte beaktar omständigheterna i det enskilda fallet eller som tar allmänpreventiva hänsyn skall inte accepteras.

3. För att bedöma huruvida den berörda personen är en fara för allmän ordning eller allmän säkerhet får den mottagande medlemsstaten vid utfärdandet av beviset om registrering, eller, om registreringssystem saknas, senast tre månader efter den berörda personens inresa på dess territorium eller från den tidpunkt då personen rapporterar sin närvaro inom dess territorium i enlighet med artikel 5.5 eller när uppehållskortet utfärdas, om den bedömer det som absolut nödvändigt, anmoda ursprungsmedlemsstaten och eventuellt andra medlemsstater att lämna upplysningar om huruvida den berörda personen tidigare har förekommit i polisens register. Sådana förfrågningar får inte göras rutinmässigt. Den tillfrågade medlemsstaten skall svara inom två månader.

4. Den medlemsstat som har utfärdat passet eller identitetskortet skall utan formaliteter åter ta emot dess innehavare på sitt territorium om denne av hänsyn till allmän ordning, säkerhet eller hälsa har utvisats från en annan medlemsstat, även om handlingen inte längre är giltig eller innehavarens medborgarskap är ifrågasatt.

Artikel 28

Skydd mot utvisning

1. Innan den fattar ett beslut om utvisning av hänsyn till allmän ordning eller säkerhet skall den mottagande medlemsstaten beakta sådana faktorer som längden av personens uppehåll inom dess territorium, personens ålder, hälsotillstånd, familjesituation, ekonomiska situation, sociala och kulturella integration i den mottagande medlemsstaten och banden till ursprungslandet.

2. Den mottagande medlemsstaten får inte fatta beslut om utvisning av unionsmedborgare eller deras familjemedlemmar, oavsett medborgarskap, som har permanent uppehållsrätt på dess territorium, utom i de fall det föreligger ett allvarligt hot mot allmän ordning eller säkerhet.

3. Beslut om utvisning av unionsmedborgare får inte fattas, utom om beslutet grundar sig på tvingande hänsyn till allmän säkerhet såsom de definieras av medlemsstaterna, om de

- a) har uppehållit sig i den mottagande medlemsstaten under de tio föregående åren, eller
- b) är underåriga, utom i de fall utvisningen är nödvändig för barnets bästa enligt Förenta nationernas konvention om barnets rättigheter av den 20 november 1989.

Artikel 29

Folkhälsa

1. De enda sjukdomar som kan motivera åtgärder som begränsar den fria rörligheten skall vara sjukdomar som kan vara epidemiska enligt Världshälsoorganisationens gällande bestämmelser samt andra smittsamma infektions- eller parasitsjukdomar om de i den mottagande medlemsstaten omfattas av skyddsbestämmelser som gäller för de egna medborgarna.

2. Sjukdomar som uppstår senare än tre månader efter inresan får inte ligga till grund för utvisning.

3. Om det finns starkt grundade skäl får en medlemsstat, inom tre månader efter inresan, kräva att personer som uppfyller villkoren för uppehållsrätt genomgår en kostnadsfri hälsoundersökning för att fastställa att de inte lider av någon av de

sjukdomar som avses i punkt 1. Sådana hälsoundersökningar får inte göras rutinmässigt.

Artikel 30

Delgivning av beslut

1. Varje beslut som fattas i enlighet med artikel 27.1 skall skriftligen delges de berörda på sådant sätt att de kan förstå beslutets innehåll och följer.

2. De berörda skall ges exakt och fullständig information om de hänsyn till allmän ordning, säkerhet eller hälsa som ligger till grund för ett beslut som gäller dem, såvida detta inte strider mot statens säkerhetsintressen.

3. Delgivningen skall innehålla uppgifter om till vilken domstol eller administrativ myndighet den berörda personen kan lämna in ett överklagande, tidsfristen för överklagande och, i förekommande fall, hur lång tid som står till dennes förfogande för att lämna medlemsstatens territorium. Utom i väl bestyrkta brådskande fall, skall tidsfristen för att lämna territoriet vara minst en månad från datum för delgivningen.

Artikel 31

Rättssäkerhetsgarantier

1. De berörda personerna skall ha tillgång till domstolsprövning och, i förekommande fall, till prövning av administrativ myndighet, i den mottagande medlemsstaten för att överklaga eller begära omprövning av beslut mot dem av hänsyn till allmän ordning, säkerhet eller hälsa.

2. Om överklagandet eller begäran om omprövning av beslutet om utvisning åtföljs av en ansökan om ett interimistiskt beslut om att verkställigheten av utvisningen skall skjutas upp, får den faktiska utvisningen från territoriet inte ske förrän det interimistiska beslutet har fattats, utom i de fall

— beslutet om utvisning grundas på ett tidigare rättsligt avgörande, eller

— de berörda personerna tidigare har beviljats rättslig prövning, eller

— beslutet om utvisning grundas på tvingande hänsyn till allmän säkerhet enligt artikel 28.3.

3. Domstolsprövningen skall göra det möjligt att granska beslutets laglighet samt de fakta och omständigheter som ligger till grund för den föreslagna åtgärden. Den skall även garantera att beslutet inte är oproportionerligt, särskilt med hänsyn till kraven i artikel 28.

4. Medlemsstaterna får vägra den berörda personen tillträde till sitt territorium fram till domstolsprövningen, men de får inte hindra denne från att personligen försvara sig vid rättegången, utom om dennes närvaro kan orsaka allvarligt hot mot allmän ordning eller säkerhet eller när överklagandet eller omprövningen gäller återreseförbud.

Artikel 32

Varaktigheten av ett återreseförbud

1. Personer som beläggs med återreseförbud av hänsyn till allmän ordning eller säkerhet får lämna in en ansökan om upphävande av återreseförbudet efter en med hänsyn till omständigheterna skälig frist, och i vart fall efter tre år från och med verkställigheten av beslutet om det slutgiltiga återreseförbudet, som lagligen fattats enligt gemenskapsrätten, genom att åberopa bevisning som kan styrka att de faktiska omständigheter som låg till grund för beslutet om återreseförbud har ändrats.

Den berörda medlemsstaten skall fatta ett beslut om denna ansökan inom sex månader efter det att den lämnades in.

2. De personer som avses i punkt 1 skall inte ha rätt till inresa på den berörda medlemsstatens territorium under prövningen av deras ansökan.

Artikel 33

Utvisning som påföljd eller särskild rättsverkan

1. Den mottagande medlemsstaten får besluta om utvisning som sanktion eller som särskild rättsverkan till ett frihetsberövande endast om kraven i artiklarna 27, 28 och 29 är uppfyllda.

2. Om ett utvisningsbeslut i enlighet med punkt 1 verkställs mer än två år efter det att beslutet fattades, skall medlemsstaten kontrollera om den berörda personen fortfarande utgör ett verkligt hot mot den allmänna ordningen eller säkerheten, och bedöma om omständigheterna har ändrats sedan utvisningsbeslutet utfärdades.

KAPITEL VII

Slutbestämmelser

Artikel 34

Tillhandahållande av information

Medlemsstaterna skall sprida information om unionsmedborgarnas och deras familjemedlemmars rättigheter och skyldigheter inom det område som omfattas av detta direktiv, i synnerhet genom informationskampanjer via nationella och lokala medier och andra kommunikationsmedel.

Artikel 35

Missbruk av rättigheter

Medlemsstaterna får vidta nödvändiga åtgärder för att neka, avbryta eller dra tillbaka en rättighet enligt detta direktiv i händelse av missbruk av rättigheter eller bedrägeri, till exempel skenäktenskap. En sådan åtgärd skall vara proportionerlig och i enlighet med de rättssäkerhetsgarantier som föreskrivs i artiklarna 30 och 31.

Artikel 36

Sanktioner

Medlemsstaterna skall fastställa bestämmelser om sanktioner för överträdelser av nationella bestämmelser som antas i enlighet med detta direktiv och vidta de åtgärder som krävs för att de skall tillämpas. Sanktionerna skall vara effektiva och proportionerliga. Medlemsstaterna skall anmäla dessa bestämmelser till kommissionen senast ... (*), och eventuella senare ändringar så snart som möjligt.

Artikel 37

Mer förmånliga nationella bestämmelser

Bestämmelserna i detta direktiv skall inte påverka lagar eller andra författningar i medlemsstaterna som är mer förmånliga för de personer som omfattas av detta direktiv.

Artikel 38

Upphävande

1. Artiklarna 10 och 11 i förordning (EEG) nr 1612/68 skall upphöra att gälla med verkan från och med ... (*).

2. Direktiven 64/221/EEG, 68/360/EEG, 72/194/EEG, 73/148/EEG, 75/34/EEG, 75/35/EEG, 90/364/EEG, 90/365/EEG och 93/96/EEG skall upphöra att gälla med verkan från och med ... (*).

3. Hänvisningar till de upphävda bestämmelserna och direktiven skall anses som hänvisningar till detta direktiv.

Artikel 39

Rapportering

Kommissionen skall senast den ... (**) till Europaparlamentet och rådet överlämna en rapport om tillämpningen av detta direktiv tillsammans med eventuella förslag särskilt om behovet av att förlänga den tidsperiod då unionsmedborgare och deras familjemedlemmar får vistas inom den mottagande medlemsstatens territorium utan villkor. Medlemsstaterna skall lämna kommissionen de uppgifter som behövs för att utarbeta denna rapport.

(*) Två år efter det att detta direktiv har trätt i kraft.

(**) Fyra år efter det att detta direktiv har trätt i kraft.

*Artikel 40***Införlivande**

1. Medlemsstaterna skall sätta i kraft de lagar och andra författningar som är nödvändiga för att följa detta direktiv senast den ... (*). De skall genast underrätta kommissionen om detta.

När en medlemsstat antar dessa bestämmelser skall de innehålla en hänvisning till detta direktiv eller åtföljas av en sådan hänvisning när de offentliggörs. Närmare föreskrifter om hur hänvisningen skall göras skall varje medlemsstat själv utfärda.

2. Medlemsstaterna skall till kommissionen överlämna texten till de bestämmelser i nationell lagstiftning som de antar inom det område som omfattas av detta direktiv tillsammans med en tabell som visar hur bestämmelserna i detta direktiv motsvarar de nationella bestämmelser som antagits.

*Artikel 41***Ikraftträdande**

Detta direktiv träder i kraft samma dag som det offentliggörs i *Europeiska unionens officiella tidning*.

*Artikel 42***Adressater**

Detta direktiv riktar sig till medlemsstaterna.

Utfärdat i ...

På Europaparlamentets vägnar

Ordförande

På rådets vägnar

Ordförande

(*) Två år efter det att detta direktiv har trätt i kraft.

RÅDETS MOTIVERING

I. INLEDNING

Kommissionen överlämnade sitt förslag till rådet den 2 juli 2001 ⁽¹⁾.

Regionkommittén avgav sitt yttrande den 13 mars 2002 ⁽²⁾.

Europeiska ekonomiska och sociala kommittén avgav sitt yttrande den 24 april 2002 ⁽³⁾.

Europaparlamentet avgav sitt yttrande vid första behandlingen den 11 februari 2003 och antog 82 ändringar till det ursprungliga förslaget.

Mot bakgrund av resultatet av Europaparlamentets första behandling antog kommissionen ett ändrat förslag den 15 april 2003.

Förslaget grundar sig på artiklarna 12, 18.2, 40, 44 och 52 i EG-fördraget. Det skall antas tillsammans med Europaparlamentet i enlighet med medbeslutandeförfarandet, varvid rådet skall fatta beslut med kvalificerad majoritet.

Enligt medbeslutandeförfarandet (artikel 251 i EG-fördraget) och med beaktande av Europaparlamentets första behandling antog rådet den 5 december 2003 sin gemensamma ståndpunkt om utkastet till direktiv.

II. MÅLSÄTTNING

Det föreslagna direktivet passar in i den juridiska och politiska verklighet som skapats genom införandet av unionsmedborgarskapet: unionsmedborgarna skall kunna röra sig fritt mellan medlemsstaterna på liknande villkor som när medlemsstaters medborgare förflyttar sig eller byter bostad i de egna länderna.

Förslaget har flera syften:

- Att samla den komplicerade, befintliga lagstiftningen i en enda rättsakt genom vilken det upprättas ett enda system som är tillämpligt på alla kategorier av personer (arbetstagare, studerande, icke-yrkesverksamma personer).
- Att rationalisera den gällande lagstiftningen med beaktande av EG-domstolens rättspraxis och bestämmelserna om familjesammanhållning och skydd för familjelivet i EU:s stadga om de grundläggande rättigheterna.
- Att förenkla de villkor och administrativa formaliteter som är kopplade till utövandet av rätten att fritt röra sig och bosätta sig i medlemsstaterna.
- Att främja rätten till fri rörlighet och bosättning för unionsmedborgares familjemedlemmar, oavsett medborgarskap.

III. ANALYS AV DEN GEMENSAMMA STÅNDPUNKTEN ENLIGT DOK. 13263/03

Rådets gemensamma ståndpunkt överensstämmer till fullo med huvudmålet i kommissionens förslag att underlätta utövandet av rätten att fritt röra sig och bosätta sig genom att minska de administrativa formaliteterna, genom en tydligare definition av familjemedlemmarnas ställning, genom att införa en permanent uppehållsrätt efter fem års laglig bosättning i en medlemsstat och genom att begränsa medlemsstaternas möjlighet att vägra eller upphäva uppehållsrätt med hänvisning till allmän ordning.

⁽¹⁾ EGT C 270 E, 25.9.2001, s. 150.

⁽²⁾ EGT C 192, 12.8.2002, s. 17.

⁽³⁾ EGT C 149, 21.6.2002, s. 46.

Rådet har emellertid gjort ett antal ändringar i jämförelse med kommissionens ursprungliga förslag, vilka kommissionen har kunnat godta. Utöver de ändringar i sak som återges nedan införs i den gemensamma ståndpunkten ett antal redaktionella och tekniska ändringar för att förtydliga vissa bestämmelser, se till att texten är konsekvent och uppdatera terminologin.

A. Europaparlamentets ändringar som har godtagits av rådet i dess gemensamma ståndpunkt

Ändringarna 3, 5, 6, 8, 9, 10, 12, 13, 25, 28, 34, 39, 40, 55, 59, 61, 64, 68, 71, 72, 74, 78, 79, 80, 82, 83, 85, 86, 89, 90 och 99 har införts i sin helhet i den gemensamma ståndpunkten.

Ändringarna 7, 11, 20, 24, 30, 33, 41, 47, 49, 50, 51, 52, 54, 55, 64, 68, 74, 77, 78, 79, 82, 83, 86, 108 och 113 har delvis införts i den gemensamma ståndpunkten enligt följande:

Ändring 7 (skäl 9): I denna ändring föreskrivs att vistelser upp till sex månader inte bör underkastas några villkor. Efter noggrant övervägande enades rådet om att fastställa tiden till tre månader liksom i det nuvarande regelverket, i enlighet med den nya artikel 6. En förmånligare behandling tillämpas dock på arbetssökande enligt EG-domstolens rättspraxis.

Ändring 11 (skäl 20): Denna ändring har införts i den gemensamma ståndpunkten något ändrad för att garantera överensstämmelsen med den nya texten i artikel 21.

Ändring 20 (artikel 3.2): Denna ändring syftar till att underlätta inresa och uppehåll för familjemedlemmar som inte omfattas av artikel 2 om allvarliga hälsoskäl eller humanitära skäl föreligger. Denna formulering har delvis införts i den gemensamma ståndpunkten efter strykning av hänvisningen till humanitära skäl, eftersom rådet anser att de redan ingår i medlemsstaternas åtaganden på området grundläggande rättigheter.

Ändring 24 (artikel 5.2): Rådet har införlivat ändringen i sin gemensamma ståndpunkt men har inte behållit den del av ändringen där det fastställs fem arbetsdagar för utfärdande av visering för tredjelandsmedborgares familjemedlemmar. Rådet anser att denna tidsgräns är alltför snäv och har ersatt den med formuleringen "så snart som möjligt på grundval av ett påskyndat förfarande" vilket garanterar flexibiliteten och ett snabbt utfärdande av viseringar.

Ändring 30 (artikel 7.3): Denna ändring innebär inga ändringar av texten utan endast att artikel 8.7 har omplacerats, och den har införts i den gemensamma ståndpunkten. Dock har formuleringen av led c ändrats av rådet för att klargöra att i detta speciella fall skall ställningen som arbetstagare kvarstå under minst sex månader.

Ändring 33 (artikel 8.2): Rådet har inte behållit den del av ändringen där det fastställs att sanktionerna bör vara administrativa, eftersom rådet föredrar att överlåta till medlemsstaterna att besluta om vilka sanktioner som är tillämpliga i enlighet med deras nationella lagstiftning.

Ändring 41 (artikel 11.2): Texten i den gemensamma ståndpunkten skiljer sig från denna ändring endast därigenom att det fastställs en tidsgräns på ett år även för frånvaro på grund av graviditet eller förlossning.

Ändringarna 47, 49, 50 och 51 (artikel 13.1, 13.2 a och 13.2 b): Dessa ändringar, till vilka det läggs till en hänvisning till upplösning av partnerskap som omfattas av artikel 2.2 b, har införts i den gemensamma ståndpunkten men har begränsats till registrerade partnerskap i linje med den nya texten i artikel 2. I led a har dessutom kravet på äktenskapets eller partnerskapets varaktighet utökats till tre år, vilket rådet anser vara en rimlig varaktighet för att begränsa missbruk.

Ändring 52 (artikel 13.2 c): Denna ändring innehåller detaljer om vissa svåra omständigheter där det är befogat att låta uppehållsrätten kvarstå efter äktenskapsskillnad, ogiltigförklaring av äktenskap eller upplösning av ett partnerskap. Ändringen har införts i den gemensamma ståndpunkten men utan hänvisningen till humanitära skäl.

Ändring 54 (artikel 15): Denna nya artikel ersätter texten i f.d. artikel 24 (som har strukits); det anses vara mer logiskt att den placeras i slutet av kapitel III eftersom utvisning av andra skäl än allmän ordning eller allmän säkerhet inte är möjlig när väl den berörda personen har erhållit permanent uppehållsrätt. En första punkt, som har lagts till för att klargöra att uppehållsrätten behålls så länge villkoren för uppehåll uppfylls, har flyttats till den föregående artikeln.

Ändring 55 (artikel 16.3): Denna ändring har införts i den gemensamma ståndpunkten men formuleringen har ändrats för att inte sätta någon tidsgräns för frånvaro för fullgörande av obligatorisk militärtjänst.

Ändring 64 (artikel 20.3): Denna ändring klargör att avbrott i uppehållet måste överstiga två år i följd om de skall påverka uppehållskortets giltighet och har införts i den gemensamma ståndpunkten.

Ändring 108 (artikel 24.2): Rådet har godtagit denna ändring med tillägget att den mottagande medlemsstaten inte är skyldig att bevilja socialt bistånd under de tre första månaderna av uppehållet i linje med den nya artikel 6 a.

Ändring 68 (artikel 25.1): Denna ändring gör texten tydligare och preciserar att den berörda personen kan styrka innehav av rättigheter enligt direktivet genom andra bevismedel.

Ändring 74 (artikel 27.3): En hänvisning till en tid på tre månader har lagts till och avser att täcka situationen i de medlemsstater som inte inför registreringskyldighet.

Ändring 77 (artikel 29.1): I denna punkt föreslogs en rad ändringar som har införts i den gemensamma ståndpunkten. Rådet har ersatt hänvisningen till 1951 års internationella hälsoföreskrifter (IHR) med en mer allmän hänvisning till relevanta WHO-instrument.

Ändring 78 (artikel 29.2): Hänvisning till en tid på tre månader i stället för datum för registrering eller för utfärdande av uppehållskort stämmer bättre överens med direktivets struktur och omfattar även situationen i de medlemsstater som inte inför registreringskyldighet. Hänvisningen till vägran att utfärda permanent uppehållskort har tagits bort, eftersom det inte är tillåtet att vägra sådant tillstånd med hänsyn till folkhälsan.

Ändring 79 (artikel 29.3): Hänvisningen till en tid på tre månader är avsedd att begränsa den tid under vilken medlemsstaterna får kräva att en person genomgår hälsoundersökning; detta stämmer överens med texten i den föregående punkten.

Ändring 82 (artikel 30.3): Det finns nu en enda tidsgräns för att lämna territoriet, nämligen en månad räknat från datum för delgivningen.

Ändring 83 (artikel 31.1): Denna ändring klargör att det alltid måste finnas möjligheter till rättslig prövning och att även administrativ prövning är möjlig om det föreskrivs i den mottagande medlemsstaten.

Ändring 113 (artikel 31.2): Denna ändring har införts i den gemensamma ståndpunkten som den omformulerats i kommissionens ändrade förslag. Den föreskriver att verkställigheten av ett beslut om utvisning skall skjutas upp så länge ett interimistiskt beslut om uppskjutande av utvisningen inte har fattats. Rådet beslöt dock att införa en rad undantag som enligt dess uppfattning inte påverkar bestämmelsens huvudsyfte. Dessa undantag syftar till att utesluta fall där beslutet om utvisning grundas på ett tidigare rättsligt avgörande eller där de berörda personerna tidigare har beviljats rättslig prövning eller där beslutet grundas på tvingande hänsyn till allmän säkerhet.

Ändring 86 (artikel 32.1): Ändringarna i första stycket gör texten tydligare. Tidsgränsen på sex månader som ersätter tidsgränsen på tre månader i andra stycket är mer realistisk och har införts i den gemensamma ståndpunkten.

B. *Europaparlamentets ändringar som har avslagits av rådet*

Ändring 2 (f.d. skäl 4): Denna ändring betonar att rörlighet för arbetstagare och egenföretagare också är en av unionens politiska prioriteringar; den har inte införts i den gemensamma ståndpunkten på grund av en allmän riktlinje om att förenkla texten.

Ändring 11: Denna föreslagna ändring av f.d. skäl 19 kan inte godtas, eftersom den inte överensstämmer med den nya formuleringen av artikel 24.

Ändringarna 4, 14, 15 och 16: Enligt dessa ändringar erkänns som familjemedlemmar make eller maka och registrerad partner, oberoende av kön, enligt tillämplig nationell lagstiftning, och sambo, oberoende av kön, med vilken unionsmedborgaren har ett varaktigt förhållande, om den mottagande och/eller den ursprungliga medlemsstatens lagstiftning eller praxis behandlar ogifta par på samma sätt som gifta par och i enlighet med villkoren i denna lagstiftning. Dessa ändringar har inte godtagits av följande skäl:

Vad beträffar äktenskap vill rådet ogärna införa en definition av begreppet make som innebär en uttrycklig hänvisning till make av samma kön. Ännu så länge har bara två medlemsstater infört lagstiftning om äktenskap mellan personer av samma kön. Vidare har domstolen i sin rättspraxis klargjort att begreppet äktenskap, enligt den i medlemsstaterna allmänt accepterade definitionen, betyder ett förbund mellan två personer av motsatt kön.

Vad beträffar partner, vare sig de är registrerade eller ogifta, anser rådet att erkännande av sådana förhållanden måste ske genom hänvisning till den mottagande medlemsstatens lagstiftning enbart. Att i samband med uppehållsrätt erkänna ogifta par enligt lagstiftningen i andra medlemsstater skulle kunna leda till problem för den mottagande medlemsstaten om dess familjerätt inte erkänner sådana förhållanden. Om en medlemsstat måste ge rättigheter till par från andra medlemsstater som den inte tillerkänner sina egna medborgare, kan nämligen en diskriminering åt andra hållet skapas, vilket måste undvikas.

Ändringarna 17 och 18: Dessa föreslagna ändringar, som skulle införa en uttrycklig hänvisning i artikel 2.2 c och 2.2 d till släktingar till registrerade partner i rakt uppstigande och nedstigande led, kan inte godtas.

Ändring 19: Den föreslagna ändringen skulle i artikel 2.3 införa en definition av den ursprungliga medlemsstaten och av de kriterier som skall användas för att fastställa vad som utgör ett varaktigt förhållande. Denna hänvisning till den ursprungliga medlemsstatens lagstiftning för definition av make eller partner kan inte godtas.

Ändring 21 (f.d. artikel 4): Denna ändring, som preciserar räckvidden för förbudet mot diskriminering genom att i definitionen lägga till könsidentitet, har inte tagits med. Den i skäl 31 införda texten som ersätter f.d. artikel 4 följer den exakta lydelsen i artikel 21 i stadgan om de grundläggande rättigheterna.

Ändringarna 26, 32 (delvis), 42, 43 och 44: Dessa ändringar kan inte godtas, eftersom de väsentligt skulle ändra direktivets struktur och strida mot kommissionens och rådets synsätt.

Ändring 27 (artikel 7.1 a): Denna ändring inför en direkt hänvisning till mottagare av tillhandahållna tjänster, men rådet anser att mottagare av tillhandahållna tjänster inte kan behandlas på samma sätt som anställda eller egenföretagare.

Ändring 32 (artikel 8.1): Denna ändring har inte införts i den gemensamma ståndpunkten, eftersom rådet anser att medlemsstaterna inte bör vara skyldiga att utfärda bevis om registrering om de inte har valt att införa ett registreringssystem.

Ändring 35 (artikel 8.5 b): Denna ändring har inte införts i den gemensamma ståndpunkten, eftersom rådet anser att ett enkelt uttalande som intygar familjeanknytningen inte är tillräckligt för att bevisa familjeanknytningen. Denna inställning är i linje med den som följs för registreringssystemet (artikel 8).

Ändring 38 (artikel 9): Denna ändring är i linje med EG-domstolens dom av den 25 juli 2002 i mål C-459/99, MRAX. Den har inte införts i den gemensamma ståndpunkten, eftersom rådet anser att den strider mot artikel 10, där det finns en uttömmande förteckning över alla handlingar som krävs för att erhålla uppehållskort, och visering ingår inte bland dessa.

Ändring 62 (artikel 20.1): Förslaget att uppehållskortet skulle vara giltigt under obegränsad tid och även kunna förnyas var tionde år verkar motsägelsefullt. I texten i den gemensamma ståndpunkten har följaktligen punktens sista mening om förnyande strukits, och rådet har valt att kräva förnyande av tillståndet vart tionde år.

Ändring 76 (f.d. artikel 25.5 a): Denna ändring inför skyldighet för medlemsstaterna att meddela kommissionen alla beslut om utvisning av unionsmedborgare eller deras familjemedlemmar. Denna ändring har inte införts i den gemensamma ståndpunkten, eftersom rådet anser att detta förfarande skulle vara alltför ohanterligt för medlemsstaterna utan att ge unionsmedborgarna några fördelar.

Ändring 84 (artikel 31.2): Syftet med denna ändring, som medför strykning av den första satsen, är att garantera att alla beslut i förväg kontrolleras av en oberoende myndighet och inte bara om det finns möjlighet att överklaga på administrativ väg. Den har inte införts i den gemensamma ståndpunkten eftersom hela punkten har strukits.

Ändring 88 (f.d. artikel 31 a): Denna ändring innebär en ny artikel som tar över innehållet i f.d. artikel 31.2. Rådet föredrog att behålla en enda artikel med tanke på att punkt 2 endast hänvisade till beslut enligt punkt 1.

Ändringarna 91, 92 och 93 (artiklarna 38, 39 och 40): Dessa ändringar gäller åtgärder som skall vidtas efter direktivets ikraftträdande. Europaparlamentet föreslog juli 2004, men med tanke på läget i överläggningarna verkar detta inte realistiskt. Därför valde rådet två år efter direktivets ikraftträdande.

Ändringarna 22, 23, 31, 45, 53, 56, 57, 58, 60, 63, 66 och 69: Dessa ändringar kunde inte godtas eftersom de ansågs vara oförenliga med kommissionens förslag.

C. *Nya inslag som infördes av rådet*

De huvudpunkter i den gemensamma ståndpunkten som skiljer sig från kommissionens förslag är följande:

— Skälen

Skälen har anpassats för att garantera samstämmigheten med de ändringar som införts i artikeltexten. Hänvisningar till artiklar i EG-fördraget har strukits, eftersom de skulle sakna betydelse efter den nya konstitutionens ikraftträdande.

Tre skäl utgör ett nytt inslag jämfört med kommissionens ändrade förslag enligt följande:

Skäl 6: Detta skäl lades till för att klargöra vad begreppet underlätta innebär i artikel 3.

Skäl 16: I detta skäl fastställs de fakta och kriterier som bör beaktas för att fastställa om den berörda personen har blivit en orimlig börda och den mottagande medlemsstaten kan utvisa denne. Rådet anser att detta skäl skulle vara en användbar indikation för de kriterier som skall följas för att fastställa om en person har blivit en orimlig börda.

Skäl 31: F.d. artikel 4 om förbud mot diskriminering har strukits och innehållet har lagts till i detta skäl om grundläggande rättigheter. Eftersom förbud mot diskriminering tillhör de allmänna principerna i gemenskapsrätten föredrar rådet att införa det i ingressen.

— Artiklarna

Artiklarna 2 och 3: Dessa artiklar angående definitionen av familjemedlemmar och förmåntagare har varit en av kärnfrågorna i förslaget, och i den gemensamma ståndpunkten har en rad inslag ändrats, i synnerhet följande:

— *Registrerat partnerskap och varaktigt förhållande*

I den gemensamma ståndpunkten har denna definition begränsats till enbart registrerade partner om den mottagande medlemsstatens lagstiftning behandlar registrerade partnerskap på samma sätt som gifta par, och därför utesluts varaktiga förhållanden från räckvidden för artikel 2. På samma sätt har artikel 3 ändrats för att underlätta för den partner med vilken unionsmedborgaren har ett varaktigt förhållande, intygat på vederbörligt sätt. Begreppet underlätta klargjordes i skäl 6 a.

— *Andra familjemedlemmar*

När det gäller unionsmedborgares släktingar i rakt nedstigande och uppstigande led har rådet beslutat att behålla det nuvarande regelverket genom att återinföra villkoren för ålder och försörjningsberoende.

Artikel 6 (ny): F.d. punkterna 5 och 6 i artikel 6 har överförts till en ny artikel av tydlighets-skäl. I den gemensamma ståndpunkten har inte den villkorslösa förlängningen av vistelseperioden till sex månader godtagits, utan man föredrog att behålla den nuvarande bestämmelsen om tre månader. En översynsklausul har emellertid införts i artikel 39, varigenom kommissionen åtar sig att undersöka behovet av att förlänga denna tid i den rapport om direktivets tillämpning som kommissionen kommer att lägga fram två år efter direktivets införlivande.

Artikel 7.4: Rätten till familjeåterförening för studerande har begränsats till kärnfamiljen i enlighet med det nuvarande regelverket. Dock kommer inresa och vistelse för underhållsberättigade släktingar i rakt uppstigande led att underlättas på grundval av artikel 3.

Artikel 8: När det gäller administrativa formaliteter för unionsmedborgare och för att förhindra missbruk har i den gemensamma ståndpunkten införts en ordning, varigenom medlemsstaterna får kräva att unionsmedborgarna lägger fram bevis för att de uppfyller villkoren enligt artikel 7. Denna ordning är dock fortfarande flexibel eftersom beviset om registrering utfärdas omedelbart och uppfyllandet av villkoren endast kontrolleras i specifika fall när det finns rimliga tvivel enligt artikel 14.2. I punkt 4 har det föreskrivits att medlemsstaterna har möjlighet att fastställa ett belopp för tillräckliga tillgångar, men med möjlighet att ta hänsyn till den berörda personens personliga omständigheter.

Artikel 11.1: I den gemensamma ståndpunkten har det lagts till att det uppehållskort som utfärdats för en unionsmedborgares familjemedlemmar som inte är medborgare i en medlemsstat kan vara giltigt i mindre än fem år för att motsvara unionsmedborgarens planerade vistelse-tid om denna tid understiger fem år.

Artikel 12.2: I den gemensamma ståndpunkten har det införts ett villkor för familjemedlemmar som inte är medborgare i en medlemsstat att de skall ha varit bosatta i den mottagande medlemsstaten i minst ett år före unionsmedborgarens död för att få behålla sin uppehållsrätt. Ett annat villkor som införts i den gemensamma ståndpunkten föreskriver att familjemedlemmar behåller sin uppehållsrätt uteslutande på personlig grund. Dessa villkor tar hänsyn till delegationernas berättigade intresse av att förhindra missbruk men inrättar samtidigt en proportionerlig koppling till den mottagande medlemsstaten.

Artikel 13.2 d: I den gemensamma ståndpunkten har det införts en situation – vid äktenskaps-skillnad, ogiltigförklaring av äktenskapet eller upplösning av ett registrerat partnerskap – när den make eller partner som inte är medborgare i en medlemsstat inte skall förlora uppehållsrätten, förutsatt att en domstol har fastställt rätten till umgänge med ett underårigt barn i den motta-gande medlemsstaten.

Artiklarna 14 och 15: F.d. artikel 13 har delats i två artiklar och innehållet har förtydligats. Artikel 14 klargör under vilka förhållanden en medlemsstat kan utvisa unionsmedborgare om de inte längre uppfyller villkoren för uppehållsrätt.

Det har föreskrivits att en utvisningsåtgärd inte automatiskt får bli följd av att det sociala biståndssystemet har anlitats och därmed integreras i texten domstolens rättspraxis i mål C-184/99, Grzelczyk. Vidare förtydligas i skäl 16 ytterligare begreppet orimlig börda som skulle kunna leda till en utvisningsåtgärd.

Regler om rättssäkerhetsgarantier har införts i en ny artikel 15 utan ändring.

Artikel 16: Den period för fortlöpande lagligt uppehåll i den mottagande medlemsstaten som krävs för förvärv av permanent uppehållsrätt har fastställts till fem år i stället för fyra år enligt förslaget. Denna ändring har gjort det möjligt att inbegripa studerande bland dem som åtnjuter permanent uppehållsrätt.

I punkt 3 har i den gemensamma ståndpunkten tiden för frånvaro som medför förlust av den permanenta uppehållsrätten minskats till två år i stället för fyra år enligt förslaget. Denna ändring har också lett till en ändring i artikel 20.3 angående det permanenta uppehållskortets giltighet. Detta kunde vara motiverat eftersom kopplingen till den mottagande medlemsstaten kan anses vara svagare efter två års frånvaro.

Artikel 17.4 a: Vistelseperioden i den mottagande medlemsstaten före förvärvandet av perma-nent uppehållsrätt har fastställts till två år som i det nuvarande regelverket. Denna ändring garanterar åter en stark koppling till den mottagande medlemsstaten.

Artiklarna 19 och 20: Unionsmedborgare är inte längre skyldiga att ha ett permanent uppe-hållskort. Medlemsstaterna skall utfärda ett dokument åt dem som intygar att de har permanent uppehållsrätt. Dokumentet skall utfärdas vid ansökan och efter kontroll av vistelseperiodens längd. Denna lösning uppfyller målsättningen att minska de administrativa formaliteterna för unionsmedborgarna.

Familjemedlemmar som inte är medborgare i en medlemsstat måste inneha ett permanent uppehållskort som går att förnya automatiskt var tionde år. Den tidsgräns som införs genom den gemensamma ståndpunkten gör det möjligt att uppdatera uppgifterna.

Artikel 24: I punkt 1 har det lagts till att för likabehandling gäller sådana specifika bestämmelser som uttryckligen anges i fördraget och sekundärrätten. I punkt 2 har det i den gemensamma ståndpunkten specificerats att medlemsstaterna inte är skyldiga att bevilja bistånd till uppehälle för studier i form av studiebidrag eller studielån till andra personer än anställda eller egenföretagare.

Artikel 27: Det f.d. tredje stycket i punkt 2 har strukits eftersom tolkningen kunde göra det möjligt att anse varje beteende som bestraffats på nationell nivå som ett hot mot allmän ordning. Punkt 3 har flyttats till artikel 15, eftersom det inte kan anses vara oförenligt med allmän ordning att en identitetshandling upphört att gälla.

Artikel 28: Rådet är nästan enhälligt mot ett absolut skydd mot utvisning, fastän det har godtagit ett utökat skydd för unionsmedborgare som har varit bosatta länge i den mottagande medlemsstaten. Efter förvärv av permanent uppehållsrätt får unionsmedborgare utvisas endast när den allmänna ordningen eller säkerheten utsätts för allvarliga hot.

Unionsmedborgare som är underåriga eller som har uppehållit sig i den mottagande medlemsstaten i tio år får utvisas endast av tvingande hänsyn till allmän säkerhet.

Artikel 31: F.d. punkt 2 har strukits, eftersom det i den gemensamma ståndpunkten redan bekräftas att medlemsstaterna är skyldiga att ge möjlighet till överklagande som tillåter en granskning av fakta och förhållanden och möjligheten finns att uppskjuta utvisningen, vilket gör punkt 2 överflödig.

I punkt 4 har i den gemensamma ståndpunkten införts ett undantag från principen om personligt försvar vid rättegången, om den berörda personens närvaro kan orsaka allvarligt hot mot allmän ordning eller säkerhet eller när överklagandet eller omprövningen gäller inreseförbud.

Artikel 32: Punkt 1 har strukits och innehållet införts i skäl 25. I f.d. punkt 2 har tiden efter vilken en ansökan om upphävande av återreseförbudet får lämnas in fastställts till tre år i stället för två år enligt förslaget.

Artikel 33: I punkt 2 har det klargjorts att bedömningen av huruvida omständigheterna har ändrats sedan utvisningsbeslutet utfärdades skall göras endast om utvisningsbeslutet verkställs mer än två år efter det att beslutet fattades.

Artikel 35: Denna nya artikel har införts för att klargöra att medlemsstaterna får neka, avbryta eller dra tillbaka en rättighet enligt detta direktiv i händelse av missbruk av rättigheter eller bedrägeri.

IV. SLUTSATS

Den gemensamma ståndpunkten utgör en välavvägd och balanserad lösning på de frågor som tas upp i det föreslagna direktivet och har utformats för att uppnå syftet att ge begreppet unionsmedborgarskap ett innehåll och för att stärka unionsmedborgarnas rättigheter på området fri rörlighet och bosättning. Ett stort antal av Europaparlamentets ändringar har införts i sin helhet, medan andra har införts åtminstone delvis eller beaktats i en strävan att komma fram till en balanserad text.

GEMENSAM STÅNDPUNKT (EG) nr 7/2004**antagen av rådet den 5 december 2003****inför antagandet av Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr .../2004 av den ... om förhandling om och genomförande av luftfartsavtal mellan medlemsstater och tredje länder**

(2004/C 54 E/03)

EUROPAPARLAMENTET OCH EUROPEISKA UNIONENS RÅD HAR
ANTAGIT DENNA FÖRORDNING

med beaktande av Fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen, särskilt artikel 80.2 i detta,

med beaktande av kommissionens förslag,

med beaktande av Europeiska ekonomiska och sociala kommitténs yttrande ⁽¹⁾,

i enlighet med förfarandet i artikel 251 i fördraget ⁽²⁾, och

av följande skäl:

- (1) Internationella relationer mellan medlemsstater och tredje länder inom luftfartsområdet har hittills reglerats genom bilaterala luftfartsavtal mellan medlemsstater och tredje länder, genom bilagor till dessa avtal och genom andra besläktade bilaterala eller multilaterala överenskommelser.
- (2) Enligt de domar som meddelats av Europeiska gemenskapernas domstol i målen C-466/98, C-467/98, C-468/98, C-469/98, C-471/98, C-472/98, C-475/98 och C-476/98 har gemenskapen exklusiv behörighet avseende olika aspekter i sådana avtal.
- (3) Domstolen har också klargjort EG-lufttrafikföretagens rätt till fri etablering inom gemenskapen, inbegripet rätten till icke-diskriminerande marknadstillträde.
- (4) När det är uppenbart att innehållet i ett avtal faller delvis inom gemenskapens behörighet och delvis inom medlemsstaternas, är det av avgörande betydelse att sörja för ett nära samarbete mellan medlemsstaterna och gemenskapens institutioner både vid förhandling och ingående av sådana åtaganden och vid deras genomförande. Skyldigheten att samarbeta följer av kravet på en enhetlig internationell representation för gemenskapen. Gemenskapens institutioner och medlemsstaterna bör vidta alla nödvändiga åtgärder för att säkerställa bästa möjliga samarbete i detta hänseende.

⁽¹⁾ EUT C 234, 30.9.2003, s. 1.

⁽²⁾ Europaparlamentets yttrande av den 2 september 2003 (ännu ej offentliggjort i EUT), rådets gemensamma ståndpunkt av den 5 december 2003 och Europaparlamentets ståndpunkt av den ... (ännu ej offentliggjort i EUT).

(5) Det samarbetsförfarande mellan medlemsstaterna och kommissionen som fastställs i denna förordning skall inte påverka behörighetsfördelningen mellan gemenskapen och medlemsstaterna, i enlighet med gemenskapsrätten så som den tolkats av domstolen.

(6) Alla gällande bilaterala avtal mellan medlemsstater och tredje länder, som innehåller bestämmelser som står i strid med gemenskapsrätten, bör ändras eller ersättas med nya avtal som är helt förenliga med gemenskapsrätten.

(7) Utan att det påverkar tillämpningen av fördraget, i synnerhet artikel 300 i detta, kan medlemsstater vilja göra ändringar i gällande avtal och vidta åtgärder för deras genomförande fram till dess att ett avtal som ingåtts av gemenskapen träder i kraft.

(8) Det är av avgörande betydelse att se till att en medlemsstat som för förhandlingar tar hänsyn till gemenskapsrätten, gemenskapens intressen i vidare mening och pågående gemenskapsförhandlingar.

(9) Om medlemsstaterna vill att lufttrafikföretag skall medverka i förhandlingarna, bör alla lufttrafikföretag som är etablerade inom den berörda medlemsstatens territorium behandlas lika.

(10) Etablering på en medlemsstats territorium förutsätter att lufttransportverksamhet verkligen utövas genom varaktiga åtgärder. Den rättsliga formen för en sådan etablering, oavsett om det är filial eller dotterbolag med status som juridisk person, bör inte vara den avgörande faktorn i detta avseende. När ett företag är etablerat på flera medlemsstaters territorium, enligt definitionen i fördraget, bör företaget, för att undvika att nationell lagstiftning kringgås, se till att varje driftställe uppfyller de skyldigheter som i enlighet med gemenskapsrätten, kan följa av den nationella lagstiftning som är tillämplig på dess verksamhet.

(11) I syfte att sörja för att EG-lufttrafikföretagens rättigheter inte inskränks på ett otillbörligt sätt, bör det i bilaterala luftfartsavtal inte införas några nya överenskommelser som inskränker antalet EG-lufttrafikföretag som kan utses att bedriva lufttrafik på en viss marknad.

- (12) Medlemsstaterna bör fastställa/upprätta icke-diskriminerande och öppna förfaranden för fördelning av trafikrättigheter mellan EG-lufttrafikföretag. Vid tillämpningen av dessa förfaranden bör medlemsstaterna ta vederbörlig hänsyn till behovet att bevara kontinuiteten i luftfartstjänsterna.
- (13) De åtgärder som är nödvändiga för att genomföra denna förordning bör antas i enlighet med rådets beslut 1999/468/EG av den 28 juni 1999 om de förfaranden som skall tillämpas vid utövandet av kommissionens genomförandebefogenheter ⁽¹⁾.
- (14) Varje medlemsstat kan åberopa att bestämmelserna i de bilaterala avtal som den har förhandlat fram är konfidentiella och begära att kommissionen inte delar denna information med andra medlemsstater.
- (15) En överenskommelse om utökat samarbete i fråga om användningen av flygplatsen i Gibraltar träffades i London den 2 december 1987 mellan Konungariket Spanien och Förenade kungariket genom en gemensam förklaring från de båda ländernas utrikesministrar. Denna överenskommelse har ännu inte genomförts.
- (16) Eftersom målen för förordningen – nämligen samordning av förhandlingar med tredje länder i syfte att ingå luftfartsavtal, nödvändigheten att garantera ett harmoniserat tillvägagångssätt vid genomförandet och tillämpningen av avtalen samt kontroll av sådana avtals överensstämmelse med gemenskapsrätten – inte i tillräcklig utsträckning kan uppnås av medlemsstaterna och de därför, på grund av att denna förordnings tillämpningsområde omfattar hela gemenskapen, bättre kan uppnås på gemenskapsnivå, kan gemenskapen vidta åtgärder i enlighet med subsidiaritetsprincipen i artikel 5 i fördraget. I enlighet med proportionalitetsprincipen i samma artikel går denna förordning inte utöver vad som är nödvändigt för att uppnå dessa mål.

HÄRIGENOM FÖRESKRIVS FÖLJANDE.

Artikel 1

Anmälan till kommissionen

1. En medlemsstat får, utan att det påverkar gemenskapens och dess medlemsstaters respektive behörighet, inleda förhandlingar med ett tredje land om ett nytt luftfartsavtal eller om ändring av ett gällande luftfartsavtal, dess bilagor eller andra därmed sammanhängande bilaterala eller multilaterala överenskommelser, vilkas innehåll delvis omfattas av gemenskapsbehörigheten, under förutsättning att

- relevanta standardklausuler, som utarbetats gemensamt av medlemsstaterna och kommissionen, omfattas av dessa förhandlingar, och
- förfarandet för anmälan i punkterna 2, 3 och 4 följs.

I förekommande fall skall kommissionen inbjudas att delta som observatör i sådana förhandlingar.

2. Om en medlemsstat har för avsikt att inleda sådana förhandlingar, skall den skriftligen anmäla sina avsikter till kommissionen. Anmälan skall innehålla ett exemplar av det gällande avtalet, om det finns tillgängligt, annan relevant dokumentation och en angivelse av vilka bestämmelser som skall tas upp under förhandlingarna, förhandlingarnas syfte samt all annan relevant information. Kommissionen skall ställa anmälan och på begäran även medföljande dokumentation till övriga medlemsstaters förfogande, om inte annat följer av kraven på konfidentialitet.

Informationen skall inlämnas minst en kalendermånad innan de formella förhandlingarna med det berörda tredje landet är avsedda att inledas. Om på grund av exceptionella omständigheter formella förhandlingar planeras med kortare varsel än en månad, skall medlemsstaten lämna in informationen så snart som möjligt.

3. Medlemsstaterna får lämna synpunkter till den medlemsstat som har anmält sina avsikter att inleda förhandlingar i enlighet med punkt 2. Medlemsstaten skall så långt möjligt ta hänsyn till sådana synpunkter under förhandlingarna.

4. Om kommissionen inom 15 arbetsdagar efter mottagandet av den anmälan som avses i punkt 2 drar slutsatsen att förhandlingarna riskerar att

- undergräva målen för pågående förhandlingar mellan gemenskapen och det berörda tredjelandet, och/eller
- leda till ett avtal som är oförenligt med gemenskapsrätten,

skall kommissionen informera medlemsstaten om detta.

Artikel 2

Samråd med berörda aktörer och medverkan i förhandlingar

I den utsträckning som lufttrafikföretag och andra berörda parter skall medverka i de förhandlingar som avses i artikel 1, skall varje medlemsstat garantera lika behandling av alla de EG-lufttrafikföretag som är etablerade inom den del av respektive medlemsstats territorium som omfattas av fördraget.

⁽¹⁾ EGT L 184, 17.7.1999, s. 23.

Artikel 3

Förbud mot mer restriktiva överenskommelser

En medlemsstat får inte ingå någon ny överenskommelse med tredje land som inskränker antalet EG-lufttrafikföretag som enligt nuvarande överenskommelser kan utses för att bedriva lufttrafik mellan dess territorium och det landet, varken med avseende på hela lufttransportmarknaden mellan de båda parterna eller med avseende på rutten mellan specifika par av städer.

Artikel 4

Ingående av avtal

1. Efter undertecknande av ett avtal skall den berörda medlemsstaten anmäla resultatet av förhandlingarna och all dokumentation av betydelse i sammanhanget till kommissionen.

2. Om förhandlingarna har lett till ett avtal som införlivar de relevanta standardklausuler som avses i artikel 1.1, skall medlemsstaten tillåtas att ingå avtalet.

3. Om förhandlingarna har lett till ett avtal som inte införlivar de relevanta standardklausuler som avses i artikel 1.1, skall medlemsstaten, i enlighet med förfarandet i artikel 7.2, tillåtas att ingå avtalet, under förutsättning att detta inte är till skada för ändamålet och syftet med gemenskapens gemensamma transportpolitik. Medlemsstaten får provisoriskt tillämpa avtalet i avvaktan på resultatet av detta förfarande.

4. Om kommissionen aktivt förhandlar med samma tredje land på grundval av ett landspecifikt mandat eller på grundval av rådets beslut 2003/.../EG om bemyndigande för kommissionen att inleda förhandlingar med tredje länder om att ersätta vissa bestämmelser i gällande bilaterala avtal med ett gemenskapsavtal⁽¹⁾, och trots vad som sägs i punkterna 2 och 3, får den berörda medlemsstaten i enlighet med förfarandet i artikel 7.2 tillåtas att provisoriskt tillämpa och/eller ingå avtalet.

Artikel 5

Fördelning av trafikrättigheter

Om en medlemsstat ingår ett avtal eller överenskommer om ändringar av ett avtal eller dess bilagor, varigenom det införs begränsningar av utnyttjandet av trafikrättigheter eller det antal EG-lufttrafikföretag som uppfyller kraven för att bli utsedda att utnyttja trafikrättigheter, skall medlemsstaten se till att trafikrättigheter fördelas mellan berättigade EG-lufttrafikföretag enligt ett icke-diskriminerande och öppet förfarande.

⁽¹⁾ EUT L ...

Artikel 6

Offentliggörande av förfaranden

Medlemsstaterna skall utan dröjsmål informera kommissionen om de förfaranden som de skall tillämpa för de ändamål som avses i artikel 5 och i förekommande fall artikel 2. I informationssyfte skall kommissionen se till att dessa förfaranden offentliggörs i *Europeiska unionens officiella tidning* inom åtta veckor efter mottagandet. Alla nya förfaranden och efterföljande ändringar i befintliga förfaranden skall meddelas kommissionen senast åtta veckor innan de träder i kraft, så att kommissionen kan se till att de offentliggörs i *Europeiska unionens officiella tidning* inom denna period på åtta veckor.

Artikel 7

Kommittéförfarande

1. Kommissionen skall biträdas av den kommitté som inrättats enligt artikel 11 i rådets förordning (EG) nr 2408/92/EG av den 23 juli 1992 om EG-lufttrafikföretags tillträde till flyglinjer inom gemenskapen⁽²⁾.

2. När det hänvisas till denna punkt skall artiklarna 3 och 7 i beslut 1999/468/EG tillämpas med beaktande av bestämmelserna i artikel 8 i det beslutet.

3. Kommittén skall själv anta sin arbetsordning.

Artikel 8

Konfidentialitet

I samband med att kommissionen i enlighet med artiklarna 1 och 4 underrättas om förhandlingar och om resultatet av dessa, skall medlemsstaterna klart och tydligt upplysa kommissionen om någon del av den information som förmedlas skall behandlas konfidentiellt och om den kan delas med övriga medlemsstater. Kommissionen och medlemsstaterna skall sörja för att all information som betecknas som konfidentiell behandlas i enlighet med artikel 4.1 a i förordning nr 1049/2001 av den 30 maj 2001 om allmänhetens tillgång till Europaparlamentets, rådets och kommissionens handlingar⁽³⁾.

Artikel 9

Gibraltar

1. Denna förordnings tillämpning på flygplatsen i Gibraltar skall inte påverka Konungariket Spaniens eller Förenade kungarikets rättsliga ställning med avseende på tvisten om suveränitet över det territorium där flygplatsen är belägen.

⁽²⁾ EUT L 240, 24.8.1992, s. 8. Förordningen senast ändrad genom Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1882/2003 (EUT L 284, 31.10.2003, s. 1).

⁽³⁾ EGT L 145, 31.5.2001, s. 43.

2. Denna förordnings tillämpning på flygplatsen i Gibraltar skall uppskjutas tills överenskommelsen i den gemensamma förklaring som avgavs av Konungariket Spaniens och Förenade kungarikets utrikesministrar den 2 december 1987 fungerar i praktiken. När så sker, kommer Spaniens och Förenade kungarikets regeringar att underrätta rådet om detta.

Artikel 10

Ikraftträdande

Denna förordning träder i kraft den trettonde dagen efter det att den har offentliggjorts i *Europeiska unionens officiella tidning*.

Denna förordning är till alla delar bindande och direkt tillämplig i alla medlemsstater.

Utfärdad i ...

På Europaparlamentets vägnar
Ordförande

På rådets vägnar
Ordförande

RÅDETS MOTIVERING

I. INLEDNING

1. Den 26 februari 2003 lämnade kommissionen ett förslag till förordning om förhandling om och genomförande av luftfartsavtal mellan medlemsstaterna och tredje länder.
2. Europaparlamentet avgav sitt yttrande vid första behandlingen den 2 september 2003 medan Ekonomiska och sociala kommitténs yttrande avgavs den 16 juli 2003. Regionkommittén informerade rådet att den inte har för avsikt att avge något yttrande om detta ärende.
3. Den 5 december 2003 antog rådet sin gemensamma ståndpunkt i enlighet med artikel 251 i fördraget.

II. MÅL

Förslaget gjordes i kölvattnet av Europeiska gemenskapernas domstols avgörande av den 5 november 2002 om bilaterala luftfartsavtal som ingåtts av åtta medlemsstater med Förenta staterna. Dessa domar bekräftade att avtalen ifråga innefattade bestämmelser som omfattas av gemenskapens exklusiva behörighet. Men konsekvenserna av dessa domar gick mycket längre än så. Domstolen bekräftade nämligen att medlemsstaterna inte är exklusivt behöriga att förhandla och ingå ett traditionellt bilateralt luftfartsavtal.

Det aktuella förslaget utgör ett svar på denna problematik genom att man försöker fastställa en ram inom vilken medlemsstaterna kan fortsätta att förhandla och genomföra sådana avtal samtidigt som de följer gemenskapslagstiftningen på detta område med "delad behörighet".

III. ANALYS AV DEN GEMENSAMMA STÅNDPUNKTEN

1. Huvudsakliga ändringar

Samtidigt som rådet godtar det underliggande resonemanget i kommissionens förslag har det gjort ett antal viktiga ändringar i textens innehåll och uppbyggnad, i synnerhet i artiklarna 1 och 4 som behandlar gemenskapens tillstånds- och anmälningssystem. Dessa ändringar är ett uttryck för det som medlemsstaterna framför allt månar om, nämligen att det system som skall fastställas genom den här förordningen skall kunna fungera i praktiken och göra det möjligt för medlemsstaterna att fortsätta att förhandla om nya avtal och uppdatera redan gällande avtal på ett sätt som är både effektivt och svarar mot den ständigt växlande efterfrågan på den globala marknaden för luftfartstjänster.

Tre ändringar kan särskilt betonas i detta sammanhang:

- *Räckvidden* för utkastet till förordning har utvidgats till att även omfatta fall där medlemsstaterna förhandlar med tredje land med vilket även kommissionen förhandlar för gemenskapens räkning. Genom denna utvidgning av räckvidden kunde rådet försäkra sig om godtagande av begreppet *parallella förhandlingar* på nationell nivå och gemenskapsnivå. Detta gör det bl. a. möjligt att rutinmässigt uppdatera gällande bilaterala avtal i väntan på resultatet av de förhandlingar som förs av kommissionen.
- *Ett påskyndat förfarande*, varigenom medlemsstaterna automatiskt tillåts att sluta avtal på gemenskapens vägnar om de i avtalen inbegriper vissa *standardklausuler*.
- Principen att medlemsstaterna *provisoriskt får tillämpa* avtal i avvaktan på resultatet från de förfaranden för gemenskapskontroll som införts.

Resultatet av dessa ändringar blir en vitt omfattande ram som täcker alla tänkbara scenarier. Enligt den nya artikel 4 behåller kommissionen befogenheten att blockera avtal om förhandlingarna inte har resulterat i införande av gemenskapens standardklausuler (och avtalen därmed kan strida mot gemenskapsrätten), eller när kommissionen själv förhandlar aktivt med det berörda tredje landet på grundval av ett mandat från rådet. I båda fallen beslutar kommissionen tillsammans med en rådgivande kommitté bestående av företrädare från medlemsstaterna. Rådet anser att hela det system som inrättats kommer att vara balanserat och rimligt och beaktar inte bara kommissionens institutionella roll som fördragets väktare utan även den avgörande betydelsen av snabba och smidiga förfaranden som skall tillämpas endast på den typ av fall där det är absolut nödvändigt.

2. *Andra betydande ändringar*

Flera andra mindre djupgående men ändå betydelsefulla ändringar har gjorts av kommissionens förslag. Dessa innefattar följande:

- Medlemsstaternas skyldighet enligt artikel 1 att underrätta varandra ifråga om kommande förhandlingar har avlägsnats. Nu är det kommissionen som är den centrala förvaltaren av sådana anmälningar som den skall göra tillgängliga för andra medlemsstater. Detta system är mindre byråkratiskt och mer rationellt.
- Texten i artikel 2 har utvidgats till att föreskriva lika behandling av samtliga berörda parter (inte bara lufttrafikföretag) när det gäller deras deltagande i förhandlingar som pågår.
- Avsikten bakom artikel 3, dvs. förbudet mot mer restriktiva överenskommelser har förtydligats.
- En tidtabell för offentliggörande av förfaranden har lagts till i artikel 6. (Tidigare fanns det ett sista datum endast för offentliggörande av ändringar, men inte för själva förfarandena.)
- När det gäller sekretess (artikel 8, f.d. artikel 7), har den bakomliggande avsikten i kommissionens förslag, nämligen att sekretesskrav skulle kunna innebära ett hinder för vidarebefordran av anmälningar till andra medlemsstater, behållits men fått en tydligare förklaring.
- Tillämpliga standardbestämmelser avseende Gibraltars flygplats har införts.

3. *Beaktande av Europaparlamentets yttrande vid första behandlingen*

De bakomliggande betänkligheter som Europaparlamentet givit uttryck för vid sin första behandling ligger ganska nära de som medlemsstaterna uttryckt. Man kan därför med rätta påstå att parlamentets yttrande rent allmänt väl återspeglas i texten till den gemensamma ståndpunkten. På grund av de betydande strukturella ändringar som införts av rådet, särskilt i artiklarna 1 och 4, har det dock inte alltid varit möjligt att följa den exakta ordalydelsen i de enskilda ändringarna.

a) *Ändringar som tagits med helt eller delvis i den gemensamma ståndpunkten*

Ändringarna 1, 2 och 3

Godtogs i sin helhet.

Ändring 11

Godtogs till en del och i princip. Begränsningen till *officiella* förhandlingar som parlamentet föreslagit återspeglas genom införandet i artikel 4.4 av kravet att kommissionen skall förhandla *aktivt*.

Ändring 12

Godtas i princip. Flyttningen av texten i den första delen av ändringen till punkt 2 är en redaktionell ändring som rådet i princip följer. Rådet har även tillmötesgått parlamentet och avlägsnat det aktiva kravet att en medlemsstat skall informera de övriga medlemsstaterna. Tillägget av större flexibilitet (genom tillägg av *i princip*) med avseende på tidpunkten för anmälan har tagits med i rådets text genom ett undantag från gränsen på en månad *på grund av exceptionella omständigheter*.

Ändring 19

Kan godtas eftersom motsvarande text redan finns i artikel 4.1.

Ändring 14

Första delen godtas i princip.

Ändring 15

Godtas i princip. Rådet har tillmötesgått parlamentet och förtydligat formuleringen i artikel 3.

b) **Ändringar som inte har tagits med i den gemensamma ståndpunkten**

Ändringarna 4 och 14 (andra delen) handlar om begreppet *etablerad* i fördragets mening och har givits en tolkning i många av domstolens domar. Det finns mycket små marginaler för att frånga det begreppet i sekundärlagstiftningen.

Ändring 5 motsvarar inte artikelns sakinhåll.

Ändring 6 är ett försök att ändra fastställd standardformulering i skäl som handlar om subsidiaritet och proportionalitet.

Ändring 7 passar inte med texten i artiklarna och verkar inte överensstämma med det faktum att bilaterala avtal utgör ett område med *delad behörighet*.

Ändringarna 8, 9 och 10 gäller inte förhandlingar på medlemsstaternas nivå och är därför inte lämpliga som skäl i denna förordning. Ett sådant politiskt intresse brukar snarare föras in i förhandlingsmandat som kommissionen tilldelas och som aldrig kan vara offentliga handlingar.

Ändring 13 godtas inte därför att rådet anser att det är viktigt att en medlemsstat har möjlighet att lämna sina synpunkter på en annan medlemsstats förhandlingar.

I fråga om *ändring 18* anser rådet att bestämmelserna om sekretess i den gemensamma ståndpunkten är tydligare och fungerar bättre i praktiken.

4. **Slutsatser**

Rådet anser att den gemensamma ståndpunkten utgör en rättvis och rimlig balans genom att den kombinerar behovet av pragmatiska och fungerande mekanismer som står i överensstämmelse med den globala luftfartsmarknadens sätt att fungera, med rättsliga krav som har sitt ursprung i fördraget enligt domstolens tolkning. Genom att ha kommit fram till denna gemensamma ståndpunkt har rådet strävat efter att i största möjliga utsträckning beakta de betänkligheter som Europaparlamentet uttryckt vid sin första behandling.

GEMENSAM STÅNDPUNKT (EG) nr. 8/2004**antagen av rådet den 5 december 2003****inför antagandet av Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr .../2004 av den ... om försäkringskrav för lufttrafikföretag och luftfartygsoperatörer**

(2004/C 54 E/04)

EUROPAPARLAMENTET OCH EUROPEISKA UNIONENS RÅD HAR ANTAGIT DENNA FÖRORDNING

med beaktande av Fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen, särskilt artikel 80.2 i detta,

med beaktande av kommissionens förslag ⁽¹⁾,

med beaktande av Europeiska ekonomiska och sociala kommitténs yttrande ⁽²⁾,

efter att ha hört Regionkommittén,

i enlighet med förfarandet i artikel 251 i fördraget ⁽³⁾, och

av följande skäl:

- (1) Inom ramen för den gemensamma transportpolitiken och för att främja konsumentskyddet är det viktigt att säkerställa en lämplig miniminivå för de försäkringar som skall täcka lufttrafikföretagens skadeståndsansvar avseende passagerare, bagage, gods och tredje man.
- (2) På gemenskapens luftfartsmarknad har åtskillnaden mellan nationella och internationella lufttransporter undanröjts, och det är därför lämpligt att upprätta miniminivåer för försäkringskrav för EG-lufttrafikföretag.
- (3) Gemenskapsbestämmelser behövs för att dessa krav även skall tillämpas på lufttrafikföretag från tredje land, så att konkurrensvillkoren blir desamma som för EG-lufttrafikföretagen.
- (4) I sitt meddelande av den 10 oktober 2001 om konsekvenserna för trafikflyget av attentaten i USA uttryckte kommissionen sin avsikt att granska de försäkringsbelopp och försäkringsvillkor som krävs inom ramen för medlemsstaternas beviljande av operativa licenser, för att säkerställa en harmoniserad metod. I sitt meddelande av den 2 juli 2002 om försäkringar inom lufttransportsektorn efter terroristattacker i Förenta staterna den 11 september 2001 förklarade kommissionen dessutom att den även i fortsättningen skulle följa utvecklingen på flygförsäkrings-

marknaden med avseende på revidering av de försäkringsbelopp och försäkringsvillkor som krävs för medlemsstaternas beviljande av operativa licenser.

- (5) Genom rådets beslut 2001/539/EG av den 5 april 2001 ⁽⁴⁾ har gemenskapen ingått konventionen om vissa enhetliga regler för internationella lufttransporter, som ingicks i Montreal den 28 maj 1999 (Montrealkonventionen), i vilken nya bestämmelser fastställs om skadeståndsansvar med avseende på internationella lufttransporter av personer, bagage och gods. Dessa regler förväntas ersätta bestämmelserna i 1992 års Warszawakonvention och senare ändringar av denna.
- (6) Enligt artikel 50 i Montrealkonventionen skall de fördragsslutande staterna av lufttrafikföretagen kräva att de tecknar en tillräcklig försäkring som täcker deras skadeståndsansvar enligt konventionen, och samtidigt kommer 1929 års Warszawakonvention och senare ändringar av denna att fortsätta att gälla parallellt med Montrealkonventionen under obestämd tid. Båda dessa konventioner lämnar utrymme för ett obegränsat skadeståndsansvar.
- (7) Enligt artikel 7 i rådets förordning (EEG) nr 2407/92 av den 23 juli 1992 om utfärdande av tillstånd för lufttrafikföretag ⁽⁵⁾ skall lufttrafikföretag vara försäkrade för att täcka ersättningsansvar i samband med olyckor, särskilt med hänsyn till passagerare, bagage, gods, post och tredje man, om än inga minimibelopp och försäkringsvillkor specificeras.
- (8) Det bör beaktas att Europeiska civila luftfartskonferensen (ECAC) den 13 december 2000 antog en resolution (ECAC/25-1) om miniminivåer för försäkringar för skadeståndsansvar för passagerare och gentemot tredje man, vilken ändrades den 27 november 2002.
- (9) Det är nödvändigt att för lufttrafikföretag och luftfartygsoperatörer som flyger inom, in på, ut från eller över en medlemsstats territorium, inklusive dess territorialvatten, fastställa minimiförsäkringskrav avseende passagerare, bagage, gods och tredje man.
- (10) Försäkringsskyldigheten bör åligga lufttrafikföretag med en giltig operativ licens, och EG-lufttrafikföretag med en giltig operativ licens som beviljats i överensstämmelse med förordning (EEG) nr 2407/92. Att licenstiden har löpt ut eller att licens saknas befriar inte företaget från denna skyldighet.

⁽¹⁾ EUT C 20 E, 28.1.2003, s. 193.

⁽²⁾ EUT C 95, 23.4.2003, s. 16.

⁽³⁾ Europaparlamentets yttrande av den 13 maj 2003 (ännu ej offentliggjort i EUT), rådets gemensamma ståndpunkt av den 5 december 2003 och Europaparlamentets ståndpunkt av den ... (ännu ej offentliggjort i EUT).

⁽⁴⁾ EGT L 194, 18.7.2001, s. 38.

⁽⁵⁾ EGT L 240, 24.8.1992, s. 1.

- (11) I Montrealkonventionen regleras särskilt skadeståndsansvar avseende passagerare, bagage och gods, medan skadeståndsansvaret för post enligt artikel 2 i konventionen skall omfattas av "de regler som gäller för förhållandet mellan transportörer och postbefordringsföretag". Inom gemenskapen finns försäkring för detta ansvar tillräckligt reglerat i artikel 7 i förordning (EEG) nr 2407/92.
- (12) Det är inte nödvändigt att kräva att statliga luftfartyg och vissa andra typer av luftfartyg är försäkrade.
- (13) Minimiförsäkringsskydd bör tillhandahållas i situationer där ett lufttrafikföretag eller en luftfartygsoperatör är skadeståndsansvarig avseende passagerare, bagage, gods och tredje man i enlighet med bestämmelserna i internationella konventioner, gemenskapsrätten eller nationell lagstiftning, utan att inkräkta på dessa bestämmelser.
- (14) Försäkringen bör täcka luftfartsspecifikt skadeståndsansvar avseende passagerare, bagage, gods och tredje man. När det gäller passagerare, bagage och gods bör försäkringen omfatta täckning för dödsfall och personsador orsakade av olyckshändelser och förlorat eller förstört eller skadat bagage och gods. I fråga om tredje man bör försäkringen omfatta täckning för dödsfall samt person- och egendomsador orsakade av olyckshändelser.
- (15) Denna förordning bör inte tolkas som ett krav på dubbel försäkring. I den utsträckning som den avtalsslutande transportören och den faktiska transportören i den mening som avses i artikel 39 i Montrealkonventionen kan hållas ansvariga för samma skada, kan medlemsstaterna vidta särskilda åtgärder för att undvika dubbelförsäkringar.
- (16) Totalbelopp utgör en marknadspraxis som kan bidra till möjligheten att teckna försäkring, särskilt mot risker i samband med krigshandlingar och terrorism, genom att försäkringsgivarna ges bättre kontroll över sitt skadeståndsansvar, men denna erkända praxis befriar dock inte ett lufttrafikföretag eller en luftfartygsoperatör från skyldigheten att respektera minimiförsäkringskraven, då det totalbelopp som fastställs i dess försäkringsavtal har nåtts.
- (17) Det är nödvändigt att kräva att lufttrafikföretagen visar att de alltid uppfyller minimiförsäkringskraven för skadeståndsansvar i enlighet med denna förordning. Med avseende på EG-lufttrafikföretag och luftfartygsoperatörer som använder luftfartyg som är registrerade i gemenskapen bör deponering av bevis på försäkringsskydd i en medlemsstat vara tillräckligt för alla medlemsstater om denna försäkring har tecknats av ett företag som har rätt att göra detta enligt tillämplig lagstiftning.
- (18) När det gäller överflygningar av en medlemsstats territorium av lufttrafikföretag som inte är EG-lufttrafikföretag eller luftfartyg registrerade utanför gemenskapen, som inte inbegriper landning i eller start från någon medlemsstat, kan den överflugna medlemsstaten, i enlighet med internationell rätt, kräva bevis på överensstämmelse med försäkringskraven i denna förordning, till exempel genom att utföra stickprovskontroller.
- (19) Minimiförsäkringskraven bör ses över efter en viss tid.
- (20) Förfarandena för övervakning av tillämpningen av minimiförsäkringskraven bör vara öppna och icke-diskriminerande och bör inte hindra den fria rörligheten för varor, personer, tjänster och kapital.
- (21) De åtgärder som är nödvändiga för att genomföra denna förordning bör antas i enlighet med rådets beslut 1999/468/EG av den 28 juni 1999 om de förfaranden som skall tillämpas vid utövandet av kommissionens genomförandebefogenheter ⁽¹⁾.
- (22) Om ytterligare bestämmelser krävs för att inrätta lämpliga försäkringar som omfattar luftfartsspecifik ansvarsskyldighet för punkter som inte omfattas av denna förordning, bör medlemsstaterna ha möjlighet att införa sådana bestämmelser.
- (23) En överenskommelse om utökat samarbete i fråga om användningen av flygplatsen i Gibraltar träffades i London den 2 december 1987 mellan Konungariket Spanien och Förenade kungariket genom en gemensam förklaring från de båda ländernas utrikesministrar. Denna överenskommelse fungerar ännu inte i praktiken.
- (24) Eftersom målet för denna förordning, nämligen införandet av minimiförsäkringskrav som kan bidra till att den inre luftfartsmarknadens mål uppnås genom att snedvridningen av konkurrensen minskas, inte i tillräcklig utsträckning kan uppnås av medlemsstaterna och det därför på grund av åtgärdens omfattning och verkningar bättre kan uppnås på gemenskapsnivå, kan gemenskapen vidta åtgärder i enlighet med subsidiaritetsprincipen i artikel 5 i fördraget. I enlighet med proportionalitetsprincipen i samma artikel går denna förordning inte utöver vad som är nödvändigt för att uppnå detta mål.

HÄRIGENOM FÖRESKRIVS FÖLJANDE.

Artikel 1

Syfte

1. Denna förordning syftar till att fastställa minimikrav för lufttrafikföretag och luftfartygsoperatörer avseende passagerare, bagage, gods och tredje man.
2. Med avseende på postbefordran gäller de försäkringskrav som fastställs i förordning (EEG) nr 2407/92 och i medlemsstaternas nationella lagstiftning.

⁽¹⁾ EGT L 184, 17.7.1999, s. 23.

Artikel 2

Räckvidd

1. Denna förordning skall tillämpas på alla lufttrafikföretag och alla luftfartygsoperatörer som flyger inom, in på, ut från eller över en medlemsstats territorium, där fördraget är tillämpligt.
2. Denna förordning skall inte tillämpas på
 - a) statliga luftfartyg enligt artikel 3 b i konventionen angående internationell civil luftfart, undertecknad i Chicago den 7 december 1944,
 - b) modellflygplan med en högsta godkänd startmassa (MTOM) på mindre än 20 kilo,
 - c) flygmaskiner med fotstart (inklusive flygskärmar med motor och hängglidare),
 - d) fasta ballonger,
 - e) drakar,
 - f) fallskärmar (inklusive flygskärmar).
3. Denna förordnings tillämpning på flygplatsen i Gibraltar skall inte påverka Spaniens eller Förenade kungarikets rättsliga ställning med avseende på tvisten om suveränitet över det territorium där flygplatsen är belägen.
4. Denna förordnings tillämpning på flygplatsen i Gibraltar skall uppskjutas tills överenskommelsen i den gemensamma förklaring som avgavs av Konungariket Spaniens och Förenade kungarikets utrikesministrar den 2 december 1987 fungerar i praktiken. När så sker, kommer Spaniens och Förenade kungarikets regeringar att underrätta rådet om detta.

Artikel 3

Definitioner

I denna förordning används följande beteckningar med de betydelse som här anges:

- a) *lufttrafikföretag*: ett luftfartsföretag med en giltig operativ licens.
- b) *EG-lufttrafikföretag*: ett lufttrafikföretag med en giltig operativ licens som beviljats av en medlemsstat i enlighet med rådets förordning (EEG) nr 2407/92 av den 23 juli 1992.
- c) *luftfartygsoperatör*: en person eller ett organ, som inte är ett lufttrafikföretag, som fortlöpande faktiskt beslutar om luftfartygets användning eller drift; den fysiska eller juridiska person i vars namn luftfartyget är registrerat skall anses

vara operatör, såvida inte hon/han kan bevisa att en annan person är operatör.

d) *flygning*:

- med avseende på passagerare och ej incheckat bagage, tiden för transport av passagerarna med luftfartyg, inklusive ombord- och urstigning,
- med avseende på gods och incheckat bagage, tiden för transport av bagage och gods från och med det att bagaget eller godset överlämnas till lufttrafikföretaget fram till överlämnandet till den behöriga mottagaren,
- med avseende på tredje man, användningen av ett luftfartyg från och med det att motorerna sätts i gång för att faktiskt lyfta eller taxa ut luftfartyget till dess att det har landat och motorerna har slagits av helt; dessutom förflyttning av ett luftfartyg med bogseringsfordon och push-backfordon eller med krafter som är typiska för luftfartygs drift och lyftning, i synnerhet luftströmmar.

- e) *SDR*: särskild dragningsrätt enligt Internationella valutafondens definition.
- f) *MTOM (Maximum Take Off Mass)*: den högsta godkända startmassa som motsvarar en certifierad massa som är specifik för alla luftfartygstyper i enlighet med luftfartygets luftvärdighetsbevis.
- g) *passagerare*: varje person som är på en flygning med lufttrafikföretagets eller luftfartygsoperatörens medgivande, utom tjänstgörande flygbesättning och kabinpersonal.
- h) *tredje man*: varje juridisk eller fysisk person, utom passagerare och tjänstgörande flygbesättning och kabinpersonal.
- i) *kommersiell drift*: drift mot ersättning och/eller hyra.

Artikel 4

Försäkringsprinciper

1. Lufttrafikföretag och luftfartygsoperatörer som avses i artikel 2 skall vara försäkrade i enlighet med denna förordning vad gäller deras luftfartsspecifika skadeståndsansvar avseende passagerare, bagage, gods och tredje man. Deras försäkring skall omfatta krigshandlingar, terrorism, flygplanskapning, sabotage, olaga besittningstagande av luftfartyg och civila oroligheter.

2. Lufttrafikföretag och luftfartygsoperatörer skall se till att det finns försäkringsskydd för varje flygning, oavsett om de förfogar över luftfartyget i egenskap av ägare eller genom ett leasingavtal eller genom gemensam verksamhet eller franchiseverksamhet, code-sharing eller annan överenskommelse av samma art.

3. Denna förordning påverkar inte bestämmelser om skadeståndsansvar i

- internationella konventioner i vilka medlemsstaterna och/eller gemenskapen är parter,
- gemenskapsrätten och
- medlemsstaternas nationella lagstiftning.

Artikel 5

Efterlevnad

1. Lufttrafikföretag och, när så krävs, luftfartygsoperatörer, som avses i artikel 2, skall visa att de uppfyller försäkringskraven i denna förordning genom att hos den behöriga myndigheten i den berörda medlemsstaten deponera ett försäkringsbevis eller annat bevis på giltig försäkring.

2. I denna artikel avses med "berörd medlemsstat" den medlemsstat som har beviljat EG-lufttrafikföretaget den operativa licensen eller den medlemsstat där luftfartygsoperatörens luftfartyg är registrerat. Med avseende på lufttrafikföretag som inte är EG-lufttrafikföretag och luftfartygsoperatörer som använder luftfartyg som är registrerade utanför gemenskapen avses med "berörd medlemsstat" den medlemsstat till eller från vilken flygningarna genomförs.

3. Med undantag från punkt 1 får de medlemsstater vars territorium överflygs av lufttrafikföretag och luftfartygsoperatörer som avses i artikel 2 kräva bevis för giltig försäkring i enlighet med denna förordning.

4. Med avseende på EG-lufttrafikföretag och luftfartygsoperatörer som använder luftfartyg som är registrerade i gemenskapen är deponering av ett bevis på försäkringsskydd i den medlemsstat som avses i punkt 2 tillräckligt för alla medlemsstater utan att detta påverkar tillämpningen av artikel 8.6.

5. I undantagsfall vid försäkringsmarknadsmisslyckande får kommissionen besluta, i enlighet med förfarandet i artikel 9.2, om lämpliga åtgärder för tillämpning av punkt 1.

Artikel 6

Ansvarsförsäkring avseende passagerare, bagage och gods

1. Minimiförsäkringsskyddet för skadeståndsansvar för passagerare skall uppgå till minst 250 000 SDR per passagerare. Vid icke-kommersiell drift med luftfartyg med en MTOM på högst 2 700 kilo får medlemsstaterna emellertid fastställa en lägre nivå på minimiförsäkringsskyddet, dock minst 100 000 SDR per passagerare.

2. Minimiförsäkringsskyddet för skadeståndsansvar för bagage skall uppgå till minst 1 000 SDR per passagerare vid kommersiell drift.

3. Minimiförsäkringsskyddet för gods skall uppgå till minst 17 SDR per kilo vid kommersiell drift.

4. Punkterna 1, 2 och 3 skall inte tillämpas på flygningar över medlemsstaternas territorium utförda av lufttrafikföretag som inte är EG-lufttrafikföretag och av luftfartygsoperatörer som använder luftfartyg registrerade utanför gemenskapen, om flygningarna inte omfattar landning eller start inom detta territorium.

5. De belopp som anges i denna artikel får vid behov ändras i enlighet med förfarandet i artikel 9.2, när det är påkallat till följd av ändringar i berörda internationella avtal.

Artikel 7

Försäkring för skadeståndsansvar gentemot tredje man

1. Minimiförsäkringsskyddet för skadeståndsansvar gentemot tredje man skall per olycka för varje luftfartyg uppgå till minst följande:

Kategori	MTOM (kg)	Minsta försäkring (miljoner SDR)
1	< 500	0,75
2	< 1 000	1,5
3	< 2 700	3
4	< 6 000	7
5	< 12 000	18
6	< 25 000	80
7	< 50 000	150
8	< 200 000	300
9	< 500 000	500
10	≥ 500 000	700

Om vid något tillfälle ett försäkringsskydd avseende skada som drabbar tredje man på grund av risk för krig eller terrorism inte finns att tillgå för ett lufttrafikföretag eller en luftfartygsoperatör med täckning för varje olyckstillfälle, får ett sådant lufttrafikföretag eller en sådan luftfartygsoperatör uppfylla skyldigheten att försäkra sig mot sådana risker genom försäkring för vilken totalbelopp gäller. Kommissionen skall noga övervaka tillämpningen av denna bestämmelse för att säkerställa att totalbeloppet åtminstone motsvarar det relevanta beloppet enligt tabellen.

2. De belopp som anges i denna artikel får vid behov ändras i enlighet med förfarandet i artikel 9.2, när det är påkallat till följd av ändringar i berörda internationella avtal.

Artikel 8

Efterlevnad och påföljder

1. Medlemsstaterna skall se till att lufttrafikföretag och luftfartygsoperatörer som avses i artikel 2 följer denna förordning.
2. När det gäller sådana överflygningar av lufttrafikföretag som inte är EG-lufttrafikföretag eller luftfartyg registrerade utanför gemenskapen, som inte inbegriper landning i eller start från någon medlemsstat, samt när det gäller mellanlandningar i medlemsstaterna av sådana luftfartyg i andra än trafikmässiga syften, får den berörda medlemsstaten, för tillämpningen av punkt 1 och utan det påverkar tillämpningen av punkt 7, kräva bevis på överensstämmelse med försäkringskraven i denna förordning.
3. Vid behov får medlemsstaterna kräva ytterligare bevis från lufttrafikföretaget, luftfartygsoperatören eller försäkringsgivaren.
4. Påföljderna för överträdelse av denna förordning skall vara effektiva, proportionella och avskräckande.
5. Med avseende på EG-lufttrafikföretag får dessa påföljder omfatta indragning av den operativa licensen, med förbehåll för och i enlighet med berörda bestämmelser i gemenskapsrätten.
6. Med avseende på lufttrafikföretag som inte är EG-lufttrafikföretag och luftfartygsoperatörer som använder luftfartyg registrerade utanför gemenskapen får påföljderna omfatta vägrat rätt till landning inom en medlemsstats territorium.
7. Om en medlemsstat inte är övertygad om att villkoren i denna förordning uppfylls, skall den inte tillåta ett luftfartyg att lyfta, innan lufttrafikföretaget eller luftfartygsoperatören har framlagt bevis på fullgod försäkring i enlighet med denna förordning.

Denna förordning är till alla delar bindande och direkt tillämplig i alla medlemsstater.

Utfärdad i ...

På Europaparlamentets vägnar
Ordförande

Artikel 9

Kommitté

1. Kommissionen skall biträdas av den kommitté som inrättats genom artikel 11 i rådets förordning (EEG) nr 2408/92 av den 23 juli 1992 om EG-lufttrafikföretags tillträde till flyglinjer inom gemenskapen ⁽¹⁾.
 2. När det hänvisas till denna punkt, skall artiklarna 5 och 7 i beslut 1999/468/EG tillämpas, med beaktande av bestämmelserna i artikel 8 i det beslutet.
- Den tid som avses i artikel 5.6 i beslut 1999/468/EG skall vara tre månader.
3. Kommittén skall själv anta sin arbetsordning.
 4. Kommissionen kan dessutom höra kommittén i andra frågor som rör tillämpningen av denna förordning.

Artikel 10

Rapport och samarbete

1. Kommissionen skall senast ... (*) lämna en rapport till Europaparlamentet och rådet om förordningens tillämpning.
2. Medlemsstaterna skall på begäran lämna information till kommissionen om tillämpningen av denna förordning.

Artikel 11

Ikraftträdande

Denna förordning träder i kraft tolv månader efter det att den har offentliggjorts i *Europeiska unionens officiella tidning*.

⁽¹⁾ EGT L 240, 24.8.1992, s. 8. Förordningen senast ändrad genom Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1882/2003 (EGT L 284, 31.10.2003, s. 1).

(*) Tre år efter det att denna förordning trätt i kraft.

RÅDETS MOTIVERING

I. INLEDNING

Inom ramen för medbeslutandeförfarandet (artikel 251 i EG-fördraget) nådde rådet den 9 oktober 2003 en politisk överenskommelse om utkastet till Europaparlamentets och rådets förordning om försäkringskrav för lufttrafikföretag och luftfartygsoperatörer.

Syftet med förordningen är att införa miniminivåer för försäkringskrav för lufttrafikföretag och luftfartygsoperatörer som flyger inom, in på, ut från eller över en medlemsstats territorium när det gäller deras skadeståndsansvar för passagerare, bagage, gods samt gentemot tredje man.

I sin ståndpunkt beaktade rådet Europaparlamentets yttrande vid första behandlingen samt Ekonomiska och sociala kommitténs yttrande.

II. ANALYS AV DEN GEMENSAMMA STÅNDPUNKTEN

1. Allmänt

Rådet kunde enas om huvuddragen i kommissionens förslag. I vissa avseenden beslutade dock rådet att ändra texten, i allmänhet för att göra den tydligare, enklare och mer lättförståelig. Ändringarna var ofta ett resultat av de ändringar som Europaparlamentet föreslagit.

Rådet har huvudsakligen gjort följande ändringar (om inte annat anges är de artiklar och skäl som det hänvisas till de i den gemensamma ståndpunkten):

1. I artikel 1.2 enades rådet om att utesluta "post" från förordningens räckvidd, eftersom försäkringskraven avseende postbefordran i tillräckligt hög grad täcks av förordning (EEG) nr 2407/92 om utfärdande av tillstånd för lufttrafikföretag ⁽¹⁾ och av medlemsstaternas nationella lagstiftning.
2. I fråga om artikel 2.2 ansåg rådet att det var lämpligt att utesluta vissa typer av luftfartyg och "flygmaskiner" från förordningens räckvidd.
3. I artikel 2.3 och 2.4 har "Gibraltarklausuler" införts.
4. I artikel 3 har rådet strukit vissa definitioner ("försäkringsgivare", "försäkring", "försäkringsgivarens säte", "incident", "flygförbindelse", "tidtabellperiod"), antingen för att begreppet i fråga var tillräckligt självklart – särskilt med hänsyn till fastställd gemenskapslagstiftning – eller för att definitionen blivit överflödigt på grund av de omarbetningar som gjorts av texten i övrigt. Rådet ändrade definitionerna av "luftfartygsoperatör" och "flygning" samt lade till nya definitioner avseende "passagerare", "tredje man" och "kommersiell drift".
5. I artikel 4.1 och 4.2 omarbetade rådet de allmänna försäkringsprinciperna för att förtydliga de försäkringskrav som lufttrafikföretag och luftfartygsoperatörer skall iaktta.
6. I artikel 4.3 betonade rådet att miniminivåerna för försäkringskrav i denna förordning inte påverkar de bestämmelser om skadeståndsansvar som fastställs i internationella konventioner, gemenskapslagstiftningen och medlemsstaternas nationella lagstiftning.
7. Rådet strök den tidigare artikeln 5.2 avseende alternativa säkerhetskrav för lufttrafikföretag och luftfartygsoperatörer som är registrerade i tredje land, eftersom detta skulle kunna leda till en diskriminering av lufttrafikföretag och luftfartygsoperatörer i gemenskapen som använder luftfartyg registrerade i gemenskapen.

⁽¹⁾ EGT L 240, 24.8.1992, s. 1.

8. Eftersom rådet erkände att efterlevnaden av försäkringskraven skulle kunna leda till praktiska problem i fråga om "överflygning av luftfartyg" angav den i artikel 5.3 att "[. . .] medlemsstater vars territorium överflygs av lufttrafikföretag och luftfartygsoperatörer som avses i artikel 2 [får] kräva bevis för giltig försäkring i enlighet med denna förordning". Denna bestämmelse bör jämföras med artikel 8.2 och skäl 18.
9. I artikel 6 bekräftade rådet att försäkringsskyddet för passagerare skall uppgå till minst 250 000 SDR per passagerare. För att ta hänsyn till den särskilda situationen för operatörer som använder små luftfartyg i privat syfte fastställde rådet dock ett undantag från denna bestämmelse, enligt vilket medlemsstaterna i fråga om icke-kommersiell drift med luftfartyg med en högsta vikt på 2 700 kilo eller mindre kan fastställa ett lägre försäkringsskydd, förutsatt att detta uppgår till åtminstone 100 000 SDR per passagerare. Eftersom det här är fråga om miniminivåer står det medlemsstaterna fritt att fastställa högre nivåer av försäkringsskydd.
10. Rådet förenklade i betydande grad artikel 7 om försäkring för skadeståndsansvar gentemot tredje man. Det sänkte det lägsta försäkringsskyddet avseende tredje man och enades om en mer detaljerad klassificering av luftfartyg som gör det möjligt att mer exakt fastställa det lägsta försäkringsskyddet i varje enskilt fall.
11. Artikel 8 om efterlevnad och påföljder förtydligades av rådet, särskilt med hänsyn till befintlig gemenskapslagstiftning.
12. I artikel 11 har dagen för förordningens ikraftträdande fastställts till tolv månader efter dess offentliggörande i Europeiska unionens officiella tidning.

2. Europaparlamentets ändringar

När det gäller Europaparlamentets ändringar försökte rådet att införliva dem i största möjliga omfattning. I vissa fall var det dock omöjligt att införa en ändring, eftersom texten i fråga ändrats i betydande grad eller t.o.m. strukits.

Rådet kunde däremot ordagrant eller i sak, delvis eller till fullo, godta följande ändringar:

Ändring 1 godtogs i stort sett ordagrant genom en ändring av *skäl 17*.

Ändring 2 godtogs genom en bred tillämpning av definitionen "passagerare" i *artikel 3 g*).

Ändring 3 godtogs genom en ändring av *artikel 2.1*, där det nu hänvisas till lufttrafikföretag och luftfartsoperatörer "som flyger inom, in på, ut från eller över en medlemsstats territorium".

Ändring 4 godtogs delvis genom en ändring av *artikel 2.1* och delvis genom en ändring av definitionen "luftfartygsoperatör" i *artikel 3 c*).

Ändring 5 godtogs genom införandet av en ny *artikel 2.2 a*, i vilken statliga luftfartyg uttryckligen undantas från förordningens räckvidd.

Ändring 6 godtogs fullt ut genom en strykning av varje hänvisning till att lokala flygningar undantas från förordningens räckvidd.

Ändring 21 godtogs genom införandet av definitionen "passagerare" i *artikel 3 g*).

Ändring 23 godtogs genom en ändring av definitionen "flygning" i *artikel 3 d*).

Ändring 10 godtogs genom införandet av en ny *artikel 5.4*.

Ändring 14 godtogs genom införandet av en tabell i *artikel 7.1* som, i likhet med Europaparlamentets ändring, innehåller en mer detaljerad klassificering av luftfartyg och fastställer lägre nivåer för det lägsta försäkringsskyddet i fråga om skadeståndsansvar gentemot tredje man.

Ändring 16 godtogs genom införandet av de två nya meningarna under tabellen i artikel 7.1.

Ändringarna 19 och 31 godtogs genom de nya punkterna 5 och 6 i artikel 8.

Ändring 20 godtogs genom ändring av artikel 8.7.

III. SLUTSATS

Rådet framhåller att texten i den gemensamma ståndpunkten är lämplig och välbalanserad. När det gäller de ändringar som Europaparlamentet föreslog vid första behandlingen noterar rådet att de allra flesta av dessa ändringar – bokstavligen eller i sak, delvis eller fullt ut – har tagits med i den gemensamma ståndpunkten. Rådet anser därför att den gemensamma ståndpunkten på det hela taget säkerställer att syftet i Europaparlamentets ändringar har uppnåtts.
